

Reggeli Ujság

25. évfolyam

Felelős szerkesztő:
vitéz ÁRVA DEZSŐ

25. szám

Súlyos harcok Cserkaszi és Bjelaja Cerkov környékén

A Pripjet és a Berezina között minden áttörési kísérlet megghiúsult A németek újabb 32.000 tonna hajóteret süllyesztettek el

A Német T. I. jelenti, hogy észak-amerikai bombázókötetek — az Északnyugat- és Közép-Németország feletti uralkodó időjárást kihasználva — vasárnap légitámadást hajtottak végre Braunschweig területe ellen. A német légvédelem a rossz időjárási viszonyok mellett is erélyesen küzdött az amerikai repülőök ellen. Az ellenség ismételt megkísérelte, hogy a felhőtakaró oltalmába menekülve, kivonja magát a német vadászgépek támadása alól. Az eddig beérkezett jelentések szerint több, mint 25 amerikai repülőgépet lőttek le.

LEGI RIADÓ LONDONBAN

A brit hírszolgálat jelenti, hogy Londonban vasárnap este légiriadó volt. (Német T. I.)

LEGITÁMADÁS RAGUZA ELLEN

Zágrábi hivatalos jelentés szerint január 29-én ellenséges repülőgépek gépfegyvertűzzel megtámadták Raguzát. (MTI)

HATALMAS ÓVOHELY EPÜL ZAGRABBAN

Zágrábból jelenti a MTI: A horvát fővárosban, a várhegy alatt hatalmas óvóhely építését kezdték meg, amelynek két főbejárata és négy mellékbejárata lesz. Az alagútszerű óvóhely 350 méter hosszú, hat méter széles és öt méter magas lesz. Felülről 60 centiméter vastag betonréteg és 20 méter vastag földréteg takarja. Az óvóhely befogadóképességét hatezer emberre tervezik.

TÁMADÁS ÉSZAKFRANCIA TERÜLETEK ELLEN

Lisszabonból jelenti a MTI: Mint a brit hírszolgálat hivatalos közlemény alapján jelenti, Moszito-bombázók vasárnap délután Észak-Franciaország egyes területeit támadták. Később angol vadászgépek is támadórepüléseket végeztek Észak-Franciaország felett.

Zürichből jelenti a MTI: Hivatalosan közlik, hogy vasárnap 12 óra 04 perc és 15 óra 04 perc között ismeretlen nemzetiségű, elszárt repülőgépek sértették meg Svájc fellegterületét. Légiriadó volt Luzernben és Thurnban. Január 30-án este újból ismeretlen nemzetiségű

repülőgép szállt el svájci felségterület felett.

TÖRÖK LAP A SEMLEGESSÉG FENNTARTÁSA MELLETT

Iszambulból jelenti a Német T. I.: A Tasviri Elfiar azt írja, hogy ha a török kormány hű marad békepolitikájához, nagy szolgálatot tesz a török népnek, mert az előző háborúban Törökország egymillió

halottat vesztett és az ország területének háromnegyed részétől megfosztották. Egyetlen török sem fogadhatja el azt, hogy Iszambulnak akár egyetlen rögét is feláldozzák azért, hogy annak más hatalmak lássák hasznát. Egyébként Törökország hadbalépése esetén Iszambul — amint azt egy amerikai újságíró kijelentette — néhány órán belül elpusztítanak.

A német búvárnaszádok újabb sikere

Berlinből jelentik: Német búvárhajók megtámadtak egy ellenséges hajókaravánt, amely az Északi Jégstengeren, keleti irányban, közvetlenül a jéghatár közelében haladt Murmanszk felé. Elsüllyesztettek 32.000 bruttótonnát kitevő öt kereskedelmi hajót, tíz torpedórombolót és kísérőjarmúvet. A szövetségesek az elmúlt napokban te-

hat összesen 12 szállítóhajót vesztettek, 83.500 tonna térfogattal. A kísérőhajók közül 14 torpedórombolót és egyéb gyorsjáratú kísérőjarmúvet süllyesztettek el a német búvárhajók. A biztosan elsüllyesztett járműveken kívül még megtorpedóztak néhány egységet, ezek elsüllyedését azonban nem figyelheték meg.

Német hadijelentés

Dnyepropetrovszktól délnyugatra a Szovjet több vadászrepülőgéppel páncélosok és csatarepülőök támogatása mellett támadásra indult. A támadást egy betörési hely kivételével, amely ellen ellentámadást indítottunk, visszavertük. Cserkasszítól délnyugatra és Bjelaja Cerkovtól délkeletre tovább tart a súlyos harc az előnyomuló ellenséges harccsoportokkal. Páncélos kötelékeink előretörése a bolsevisták elkeseredett harcai ellenére a bolsevistáknak súlyos veszteségei okozott. Az ellenség Pogrebiscsetől délre január 24-étől 30-áig 6500 foglyot, több, mint 8000 halottat, 700 páncélosot és rohamágyút, 680 löveget, több száz gépjarmúvet, valamint számos más fegyvert vesztett. A Pripjet és Berezina között a Szovjet valamennyi áttörési kísérletét kemény harcokban vasárnap is visszavertük. Az Ilmen-tó és a Finn-öböl között a Szovjet — csapataink elhárítósikerei ellenére — több szakaszon területnyereségre tett szert. Ezen a szakaszon a súlyos elhárítóharc változatlan hevességgel folyik.

Január 30-án délelőtt északamerikai bombázók a Braunschweig-magdeburgi térségig nyomultak előre. A súlyos elhárítási feltételek ellenére heves légi harcokban 26 ellenséges gépet lelőttünk. Vasárnap este angol terrorbombázók kiterjedt támadásokat intéztek a birodalmi főváros ellen. Műemlékekben, szociális intézményekben és középületekben súlyos károk keletkeztek. Az eddigi jelentések szerint 44 ellenséges bombázót lelőttek.

PAPEN NEM UTAZOTT NÉMETORSZÁGBA

Iszambulból jelenti a MTI: Német részről cáfolják azt a hírt, mintha Papen külön repülőgépen Németországba utazott volna. Papennek nincs szándékában jelenleg elhagyni Törökországot. A német nagykövét csupán azért érkezett Iszambulba, hogy meghallgassa Fritsche német birodalmi osztályfőnöknek a német kolónia számára tartandó előadását.

KING TENGERNAGY AZ ELBIZAKODOTTSÁG ELLEN

Stockholmból jelenti a MTI: Az angol hírszolgálat washingtoni jelentése szerint King tengernagy hétfőre virradó éjszaka mondott rádióbeszédében óva intett mindenkit az elbizakodottságtól, mert a csendesóceáni háborút még nem nyerték meg. Az előtt a feladat előtt állunk — mondotta —, hogy kiűzzük a japánokat azokról a területekről, amelyeket a háború né-

hány hónapja alatt oly gyorsan hatalmukba kerítették. Ezek a területek szükségesek ahhoz, hogy a japán anyaországot megtámadhassuk.

„MÉG NINCS ITT A PILLANAT”

Iszambulból jelenti a MTI: Az angol hírszolgálat jelentése szerint Kairóban vasárnap este hivatalosan közölték, hogy Purics jugoszláv miniszterelnök Sztalin újévi üdvözlétének vétele után Moszkvának formaszzerű ajánlatot tett szövetségi és baráti szerződés megkötése tárgyában. Sztalin ezekkel a szavakkal válaszolt: „Még nincs itt a pillanat.”

AMERIKAI VESZTESEGLISTA

Stockholmból jelenti a MTI: A brit hírszolgálat washingtoni jelentése szerint az Egyesült Államok fővárosában vasárnap este a következő jelentést adták ki a háború kezdete óta elszenvedett amerikai veszteségekről: halott 33.153, sebesült 49.518, eltűnt 33.617, fogságba esett 29.898.

A TÖRÖK SAJTO MAGYARORSZÁG ALDOZATKÉSZESÉGERŐL

Iszambulból jelenti a MTI: A török lapok közlik, hogy Magyarország nagy erőfeszítéseket tesz más nemzetek inszégének enyhítésére. Kiemelik a török lapok, hogy Magyarország — bár maga is korlátozásokat vezetett be és jelentős külföldi kötelezettségei is vannak — igen nagy mértékben igyekszik másokon segíteni és jelentős mennyiségű élelmiszert és gyógyszert szállított emberbaráti alapon más országoknak.

AZ ANGOL-SPANYOL ELLENTÉT

Londonból jelenti a Bud. Tud.: Az Evening Standard diplomáciai munkatársa hangoztatja, hogy Anglia részéről Spanyolország ellen gazdasági természetű rendszabályok várhatók. Ez azt jelenti, hogy a brit birodalom területéről beszüntetnék minden gabona- és szénzállítványt. 1943-ban Anglia 120.000 tonna szenet és 50.000 tonna kokszt szállított Spanyolországnak. Spanyolország Kanadából a gabona jelentős részét szövetséges hajókon importálta.

NEMZETI (volt APOLLO)
FILMSZÍNHÁZ Jan. 31-től febr. 6-ig

MAKACS KATA

Főszereplők: *Buttykay Emmi, Hajmássy Miklós, Mihályffy Béla, Halmai Tiber és Vinyáry M.*

Előadások kezdete: **mindennap 3, 5 és 7 órakor. Vasár- és ünnepnap d. e. 11 órakor MATINÉ**

ATTILA (volt ODEON)
FILMSZÍNHÁZ Január 27-től 30-ig

Éjjelre kiderül

Főszereplők: *Bulla Elma, Simor E., Csikós R., Rácz V., Lehotay A., Timár J., Csontos Gyula*

ZRINYI
FILMSZÍNHÁZ Január 25-től február 3-ig

Fény és árnyék

Főszereplők: *Bulla Elma, Nagykovácsi Ilona és Ajtay Andor*

Árpádházi szent Margit nyomában

Írta: Bodroghy Szabolcs

(Folytatás)

1166-ban az erőszakos görög császár, Emánuel elfoglalja ugyan Trogrit is, de halála után, 1130-ban visszatér újra a magyar király, III. Béla védőpajzsa alá. Ugy ez, mint a többi következő magyar királyok: II. Géza, II. Endre, különböző nagy és értékes adományokkal, — termékeny földterületekkel — jutalmazták a hűséges kis várost. Ez aztán nagyban felkelti a szomszéd szpilitiek irigységét: hosszas versengések, sőt összetűzések szülőanyja lesz, az ajándékozott föld, de ez végül mégis megmarad a jó trogritaké.

1322 IV. 22-én azonban a kapcsi Venezia Trogirra is rátette a kezét. 1357-ben ismét visszakerül a magyar király uralma alá: Nagy Lajos ez év augusztus 30-án szabadságlevelével visszaállítja a 35 év előtti államhelyzetet. Sőt, hogy még jobban megmutassa jóindulatát, 1381-ben 2000 fiorintot küldött a meggyőzött városnak, hogy teljesen talpraállhasson.

„Látja itt a város körül a hatalmas falakat? Az ő pénzen épültek ezek fel és ime, állnak erősen, szilárdan, dacolva ma már 553 év minden viszontagságával!

1390 V. 9-én a hódító bosnyák vajda, I. Tvrtko Trogrit is tulajdonába vette, de csak 4 évig mondhatta magáénak, mert 1394-ben Zsigmond magyar királynak hódolt meg ismét.

Még végre 1422 június 22-én reggel hatalmas hajóhad lepte meg a békés trogritákat:

Venezia büszke orozslánja rátette rettenetes karmait e festői, daltos, hangulatos kis városra, hogy azután örökre elnémuljon benne a magyar vitézek sirva vigadó pótája, amely annyiszor sírt fel aranytó nyári alkonyatokon, a tűzvörös, édes dalmát bor mellől az alacsony, hús trogrim osteriákban...

Elhallgatott. Pár galamb cikázott végig a téren; néhány boltos álmosan vonta fel üzlete redőnyeit.

„Megprezentem, van-e még valami a multból?”

— De főtisztelendőséged csak tud valamit IV. Béla leányáról, szent Margitról? — kérdeztem.

— Aki itt született? Hogyne? Később szülei fogadalma révén szent „Domínico” rendjébe lépett. Különösen csodálatos alázatosságával tünt ki a kolostorban és egyénisége oly vonzó erővel bírt, hogy számos főúri, sőt hercegi sarjat hozott a kolostorba. Ugyebár 1271 január 18-án halt meg Budán 23 éves korában?

Meg sem várta helybenhagyó feleletemet, felugrott, karonfogott és húzott magával, be a templomba.

— De most én is kérdezek a signóre Bodroghytól valamit! Tud-e valamit arról, hogy itt egy *árpádházi magyar herceg van eltemetve? És épen III. Bélának unokája?*

Es én meglepődve a következő feliratot betűzhettem ki egy sirlapon:

IACET SVB HAC LAPIDE NOBILIS GVILELMVS IACET HEROS INCLYTVS OPERIT OVEM TELLVS NEPOS BELLE TERTII REGIS VNGARORVM MARGARITE GENITVS LVMINE GRAECORVM LICHTI REGIS FILIE GRACIS DOMINATRIX CONSTANTINOPOLEOS SCEPTRIS IMPERATRIX ARCENTE DENIQVE BARBARO PERVERSO INFENSIS TARTARIS MARTE SVB ADVERSO QVARIVM BELLAM PROSEQVENS EIVS CONSOBRINVM AD MARE PERVENERAT VSQVE DALMATINVM VBI AD COMMERCIA VITE CELSIORIS MORTI SOLVIT DEBITVM IVSSY LOCATORIS ANNI XTI LVXERANT MILLE CVM CCTIS QVADRAGINTA DVO COMPVTO LEGENTIS APRILIS XX DIE IAM TRANSACTA QVA GVILELMVS SPIRITVM REDDIDIT AD ASTRA HVC ACCEDI INCLYTA SPONSA MARGARITA SANCTVM GERENS SPIRITVM MORIBVSET VITA NAM CVNCTA QVE MORIENS ITA VIR LEGAVIT DISPERSENS FAVPERIBVS PRORSVS EROGAVIT QVALIA ECCLESIE TVLIT ORNAMENTA LX IMPERIALIBVS PANNIS VESTIMENTA PATENT INTVENTIBVS LVCEM SVPERNAM EIVS POSTVLENT REQVIEM ETERNAM

(Magyarul: E kőlap alatt nyugszik nemes Vilmos; a dicső hős nyugszik, akit innár a föld takar be. Harmadik Béla magyar király unokája és fia Margitnak, a görögök úrnőjének, az emített király lányának, aki a görögök uralkodónője és Konstantinápoly jogaras császárnője. Végül a gonosz barbároktól üzetve, a bőséggel folytatott balsikerű háború folyamán, IV. Bélát, unokatestvérét követve, eme dalmát tengerpartra érkezett és itt az égi hon elnyeréséért Isten parancsára a halál martaléka lett. Krisztus óta ezerkétszázat számláltak akkor, melyhez még negyvenkettőt számolok hozzá. Aprílis huszadikán már estefelé volt, mikor Vilmos lelkét az égnek visz-

szadta. Ide vonult vissza aztán dicső jegyese, Margit is, erkölceivel és életmódjával egy szent szellemét hordozva magában. Mert mindazt, amit jegyese haldokolva ráhagyott, a szegények között osztotta szét. Hogy az egyháznak mily ékeket ajándékozott, mily császári posztóból készült öltözékeket, megtekintetik még a halandók, kik azután az ő örök, égi nyugalmaért imádkozzanak.)

... (Mélyen megrendített ez a távlat a multba: ez az égi nemesült földi gyász itt lefolyt szent tragédiája. Azt se tudom, mely pár szóval köszöntem meg a lelkész jóindulatát és a multból előlébbent magyar bánat komor palástjával vállamon léptem ki a szent csarnokból.

A nap már lebuokott az égről, mire lassan hűsre enyhülő utcák labirintján át a kis város végére értem. Ott átlentem a vashídon, mely e szigetvárost a másik nagy szigettel Ciovoval köti össze és ott leültem egy olajfa alá.

Lassan leszállt az est. Csukott szemekkel fejemet tenyerembe hajtottam és hallgattam a tenger mormolását. Béla király, Mária királyné, Vilmos herceg, Margit hercegnő ott sírt az örökké zokogó tengerben...

De mintha hallani véltem volna az ezüstösebben csobogó habot, hangot is: mintha a gyermek szent Margitnak, összetört szülei egyetlen reményének kacagása csilingelt volna elő az évezredek habok, orgonajátékából...

Felémtem: a kis sziget városkájával rejtélyes fényben úszott; ódon falain itt-ott sárga lámpafény, piros Madonna-mécs pislogott, míg emitt a hídon a lanterna zöldeskék fénye reszketett az éjszakában. És lent a tenger millió fodrával fürdette meg a fénytarkaságot.

Alig hittem szememnek: azt hittem álmodom, oly valószínűtlenül romantikus volt e kép. Igen, ez már nem jelen; ez már igazán a mult.

A tenger csak zúgott tovább: buszokogását és a beleszögölő ezüst kacagást ama bűbájós estén megértetem én és így folytattam a habokból előzengő édes legendát — Szepessy Lászlóval.

„Miként ha orgonaszó zengene, Úgy tetszik ez az elhaló zene, S ébred a mult a holt romok felett: Szent Margit látlak, látlak Tégedet!”

Lassu Jolán a gyorsfestő

Eihalasztották a kishegyési cukorjegyhamisítás bünperenek tárgyalását

A kishegyési cukorjegy üzerek ügyében a szabadkai úzsorabirosg Popolyán működő egyesbirája most tartotta meg a főtárgyalást, amely iránt járasszerte nagy érdeklődés nyilvánult meg. Az ügyészség Szabó András és tizenegy társa ellen közsükségleti cikk jogellenes elvonása büntetlenség vádját emelte, mert eredetileg

fehérszínű, 8 dekás cukorjegyeket átfestettek lilaszínű, 26 dekásra és forgatomba hozták, illetve átcserelelék és ezzel bizonyos cukortöbbletre tettek szert. Szabó Andrást ezenkívül egy rendbeli árdrugító visszaadás véttségével is vádolja az ügyészség, mert

25 kiló cukrot 8 pengős áron adott el Trombitás Jánosnak.

Szabó András elsőrendű vádlott elismerte, hogy Lassu Jolán másodrendű vádlottól több alkalommal lilaszínű levágott jegyet kapott, többszáz darabot. Lassu Jolán ezeket a levágott, 26 dekásra szelő cukorjegyeket azzal az utasítással adta át neki, hogy a kishegyési kereskedőknél

cserélje át 8 dekás fehér cukorjegyekre

oly módon, hogy 100 darab 26 dekás cukorjegyre 200 darab 8 dekás cukorjegyet kérjen. Ő így is cselekedett. A kereskedők, akiket felkeresett

örömmel mentek bele a cserébe, mert 100 darab lilaszínű jegy átcserelelése folytán 10 kg. cukrot nyertek. Később Lassu Jolán utasítására már 3 pengőért árusította Szabó a 26 dekás cukorjegyek darabját. A jegyek átcsereleléseért Szabó pénzt kapott Lassu Jolántól, akinek a kapott fehérszínű jegyeket mindenkor átadta.

Lassu Jolán másodrendű vádlott elismerte, hogy Szabó Andrást megbízta a lilaszínű jegyeknek fehérszínűre való átcserelelésevel. Arra a kérdésre, hogy miként jutott a nagymennyiségű lilaszínű cukorjegyekhez, amelyekről a nyomozás során megállapították, hogy hamisak, mert fehérszínű jegyeket festettek lilaszínűre — elmondotta, hogy egy alkalommal, amint a lányára ment, találkozott egy ismeretlen asszonnyal, akivel beszélgetni kezdett és ő ajánlotta fel neki, hogy olcsó pénzzel lilaszínű jegyeket ad. Megvett az asszonytól néhány száz lilaszínű cukorjegyet, amelyeket Szabó útján átcserelelt fehérszínűre, mert az ismeretlen, magát kecskemétiinek valló asszony ezek ellenében is ígért neki lilaszínű jegyeket. Egy megbeszélés napján és helyen megegyezésre találkoztak az asszonnyal, akítől ismét többszáz jegyet vásárolt. Többször az ismeretlen asszonnyal nem találkozott, mert a megbeszélés találkára nem jött el.

A kihallgatott kereskedők egyezsere beismerte, a lilaszínű cukorjegyeknek Szabó által megjelölt arányban való átcserelelése és jöhizemléssel való vétele. Több kereskedő azt állította, hogy ugyanannyi értékű 8 dekás jegyet adtak át Szabónak, mint amennyi értékűt kaptak tőle, tehát nyereségük nem volt.

Trombitás János elismerte, hogy saját háztartása szükségletére 25 kg. cukrot vásárolt Szabó Andrástól, kilogrammjéért 8 pengős árral. Illos Lehel, szabadkai cukorkagyáros elismerte, hogy az egyik kishegyési kereskedőnek 20 kg. cukorért cukorkát adott cserébe, de hangsúlyozta, hogy ehhez a fennálló rendelkezés értelmében joga van.

Minthogy egyes vádlottaknak a nyomozás során és a főtárgyaláson elhangzott vallomása között lényeges eltérés mutatkozik, a bíróság elrendelte a nyomozást vezető — közelítést detektívek és esendőők, valamint a kihallgatásoknál jelen volt bizalmi egyének kihallgatását és a tárgyalást február 19-re halasztotta el.

Január 31-től február 4-ig
Fairengelő behozat!
POTYAUTAS
Főszereplő: Páris legnépszerűbb komikus filmszínésze **FERNANDEL**
Legjobb magyar és Ufa híradó
Előadások kezdete: mindennap 3, 5 és 7 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. e. 11 órakor MATINÉ

Hitler beszédét intézett a német néphez

A vasári főhadiszállásról jelenti a Német Távirati Isoda:

Hitler Adolf a hatalom átvételének tizenegyedik évfordulója alkalmából főhadiszállásáról a következő beszédet intézte a német néphez:

A világ legnagyobb háborújának ötödik esztendőjében senki előtt sem lehetnek tisztázatlanok ennek a világháborúnak okai és céljai. Nem az a kérdés többé, vajjon a mai háborúban sikerül-e fenntartani vagy helyreállítani az erők régi egyensúlyát, hanem az, hogy

a küzdelem végén ki lesz a hatalom Európában.

Az európai népcsaládé, amelyet leg-erősebb állama képvisel, vagy pedig a bolsevista szörnnyetegé? Az első eset, azonban csak úgy képzelhető el, ha Németország megnyeri ezt a háborút, amelyet nemcsak sajátmagáért, hanem egész Európáért vív. Másik esetben a szovjet lesz a győztes.

Egyes angol lapoknak azok a megjegyzései, hogy a Szovjetnek Németország esetleges legyőzése után nem lesz többé oka, hogy tovább nyomuljon előre Európában és ezért egyszerűen megelégszik a német nép megnövelésével, vagyis kiirtásával, éppen olyan meglepetésre szánják az angolok, mint az a másik, hogy a háború után Anglia úgyszólván azonnal új harca készül a Szovjet-Unió ellen.

Eppen ezért egészen bizonyos az, hogy ebben a harcban csak egyetlen győztes lehet, mégpedig vagy Németország vagy a Szovjet-Unió.

Németország győzelme Európa fenntartását jelenti, a szovjet győzelem pedig megsemmisítését. Ez olyan világos, hogy minden nem egészen elvakult angolnak is be kell látnia.

Annak pedig, hogy mit várhat Európa a gyakorlatban az angol segítségetől, legesattanóbb bizonyítéka az angol-amerikai magatartás Lengyelország, Finnország, a balti államok, valamint egész Délkelet-Európa sorsával szemben.

Lengyelország megsemmisítésének legkétségbevittebb szavatossági ígéreteivel kergették a lengyeleket annakidején harcba Németország ellen. Egyéb államokra azzal a valószínű állítással, hogy meg kell őket menteni Németországtól, segélynyújtási egyezményeket kényszerítettek és most éppoly hozug szólamokkal elejtik és feláldozzák ezeket az országokat. Éspedig nem azért kell feláldozni őket, mert talán minden egyes angol így akarja, hanem azért, mert a bolsevizmus győzelme esetén — már csak előrelátásból is — a teljes kiirtás sorsára számíthat a német nemzetet.

A német nép azonban megtudta a vasári sorsdöntő harcot a maga, valamint az egész európai szárazföld fennmaradása érdekében és ezt az isteni gondviselés ama kegyének köszönheti, amely a hatalomért folytatott hosszú küzdelem után tizenegy évvel ezelőtti diadalmasan célhoz vezetett a nemzetiszocializmust.

1933-ban ezért sok más feladat között négy olyan feladatot tűztünk ki, amelyeknek megoldását nemcsak a német birodalom jövője, ha-

nem Európa, sőt talán az egész emberi civilizáció megmentése függött:

1. A birodalomnak a szociális kérdések megoldásával vissza kellett nyernie elvesztett belső társadalmi békéjét. Vagyis el kellett távolítani az osztályharc — polgárság és proletariátus — számos formában mutatkozó csirait és ennek helyére a népközösség gondolatát állítani. A józan észre való hivatkozást ki kellett egészíteni a valamennyi táborba tartozó gonoszul ellenkező elemek kíméletlen elintézésével.

2. A német nép szociálpolitikai egységét nemzetpolitikai egységével kellett kiegészíteni: azaz a nemcsak politikailag, hanem alkalmilag szétépt birodalom helyére a nemzetiszocialista egységes állammak kellett lépnie, olyan szervezettel és olyan vezetéssel, amely alkalmassá látszott arra, hogy a jövő legnehezebb feladataival és teherpróbáival is eredményesen tud majd szembeállni és helyét megállja.

3. A népi és politikai alapokon álló egységes állammak feladata volt, hogy azonnal teremtsen olyan védőerőt, amely szellemi beállítottságában, erkölcsi magatartásában, számbeli erejében és anyagi felfegyverkezésével megfelelő eszköznek bizonyuljon az önvédelem feladatainak végrehajtásában. Miután az egész világ visszautasította a fegyverkezés korlátozására vonatkozó német javaslatot, a birodalomnak fegyverkezéséről ennek megfelelően kellett gondoskodnia.

4. Ahhoz, hogy területét Európában egyáltalában eredményesen megőrizhesse, szükség volt mindazoknak az országoknak összefogására, amelyekben németek laktak vagy több mint egy évezrede a német birodalomhoz tartozó területet jelentenek, amelyek népilletve vagy gazdaságilag nélkülözhetetlenek a birodalom fenntartásához, azaz politikai-katonai védelméhez.

Csupán mindezeknek a feladatoknak megoldása árán lehetett megteremteni egy olyan államot, amely azután belsőleg és külsőleg elég erős volt ahhoz, hogy harcban álljon saját védelmében és az európai népcsaládok fenntartása érdekében.

A legjobban ma a háborúban mutatkozik meg, hogy a német néptestének ez a szociális felépítése milyen gyorsan ment végbe. Mert a

védőerő is belekapcsolódott most ebbe a fejlődésbe.

A fiatal tisztikarnak több mint 50 százaléka a legénység sorából került ki és ezek összekötő hidat teremtenek sokezer munkással és paraszttal vagy a kis középosztály tagjaival.

A történelem valamikor legnagyobb eredményként fogja feltüntetni, hogy ebben a nagy államban sikerült olyan szociális forradalmat megindítani és végrehajtani, amely a nemzeti tulajdon legkisebb pusztítása és a régi rendek teremtő erejének minden korlátozása nélkül elérte a tökéletes egységesítés fokát.

A győzelemnek zálogai ma nemcsak a künn harcoló katonák, hanem az otthon harcolók is. Az első világháborúban megszületett a nemzetiszocializmus, a másodikban, most megerősödik és megszilárdul. Bármilyen történjen az otthonmaradtak soha sem fognak kétségbeesni, mert tisztában vannak sorsukkal és látják künn a harcra érzékű küzdő fiaikat.

A katonák sohasem fognak csüggedni és a legnehezebb erejüket, mert az ő kezükbe van letéve a nemcsak dolgozó, hanem a nem kevesebb hősiességgel küzdő otthonmaradt hozzátartozók sorsa. Az ellenségünk megkísérli, hogy a német népet és a Birodalmat robbanó- és gyújtóbombákkal összeomlásba sodorja, ezzel azonban csak még inkább megszilárdítja szociális egységében és megteremti azt az erős államot, amelyet a Gondviselés kiszemelt arra, hogy a következő évszázadokban Európa történelmét alakítsa. Az, hogy az a hatalmas és a világot megrendítő folyamat fájdalom és kín közepette megy végbe, a Gondviselés örök törvénye, mert minden nagyság harcban születik meg és minden egyes földi halandó fájdalmak közepette jön a világra.

Minél nagyobb gondok sújtanak ma, annál többre értékeli és jutalmazza majd a Mindenható azoknak a munkáját, akik egy egész ellenséges világgal szemben megőrizték a zászlót hű kezükben és azt tántoríthatatlanul vitték előre. Ez a harc ellenségeink minden őrdögi armánya ellenére mégis a Német Birodalom legnagyobb győzelmével fog végződni. (MTI)

Miért nem adnak ki új jegyeket az elvesztett, vagy ellopott élelmiszerjegyek helyett?

A Kúria jogegységi tanácsának döntvénye szerint az élelmiszerjegyek pénzértékét képviselnek

Amióta Magyarországon is bevezették az élelmiszerjegyrendszert, úgyszólván állandóan napirenden szerepelt az a kérdés, hogy vajon lehet-e kiadni új jegyeket az ellopott, vagy elvesztett élelmiszerjegyek helyett? Eddig is az a gyakorlat alakult ki, hogy az élelmiszerjegyek nem pótolhatók, most pedig mint a közellátási minisztérium hivatalos lapjában, a Közellátási Értesítőben olvassuk, már kuriai döntvényt is hoztak az élelmiszerjegyekről, amelyeket pénzértékkel bíró tárgynak kell tekinteni, tehát már ezért sem pótolhatók.

Ezért a hatóságok a legnyomatékosabban felhívják az ország lakosságát arra, hogy élelmiszerjegyeire mindenki saját érdekében a lehető leggondosabban ügyeljen, azokat lakásában mindig biztos helyen elzárva tartsa és különösen a bevásárló asszonyok és háztartási alkalmazottak ne tegyék azt, ahonnan egyszerűen könnyen ellopható, másrészt pedig el is vesztethetik.

Vásárlás közben ne helyezték le a pultra a jegyeket és ne azt figyeljék, hogy a másik vásárló mit kap, vagy mit nem kap, hanem inkább jegyeikre ügyeljenek,

mivel a legtöbb panasz a pultra letett élelmiszerjegyek ellopása által törté-
nik. Ezenkívül kiskorú gyermekekre sohasem bizzák a bevásárlást, mert ez a könnyelmű eljárás már nagyon sok családnál 3 hónapra át tartó koplalást eredményezett.

Már hosszabb megfigyelés leszűrt gyakorlata alapján megállapították, hogy az élelmiszerjegyeknek elvesztése, ellopása, vagy bármely módon való megsemmisítése

tárgyi bizonyítékokkal úgyszólván sohasem támasztható alá. A vizsgálások felderítése ennek folytán alig lehetséges.

Mindennek figyelembevételével ezúton is felhívják az ország lakosságát arra, hogy élelmiszerjegyeiknek pótlása iránti kérelmükkel sem személyesen, sem pedig írásban ne forduljanak,

vagy esetleg protekció igénybevételével ne jelentkezzenek, mivel azokat semmiféleképpen nem veszik figyelembe és csak elutasításra számíthatnak.

AZ ELELMISZERJEGYET PÉNZÉRTÉKKEL BÍRÓ TÁRGYNAK KELL TEKINTENI

Egyébként is a Kúria jogegységi tanácsa az 1943. június 7. és 16. napján tartott ülésén 42. számú büntető döntvényében kimondotta, hogy „A hatóság által kibocsátott élelmiszerjegyeket és általában jegyet, amely birtokosának arra ad jogot, hogy annak ellenében olyan közszükségleti cikket, amelynek szabad forgalma korlátozott van, a hatóság által megállapított mennyiségben és áron vásárolhasson, a BTK 462. és 463. paragrafusának alkalmazása szempontjából pénzértékkel bíró tárgynak kell tekinteni.” Az indokolásban még kifejti a döntvény, hogy a háború alatt életbe lépett közellátási szabályok szerint a közellátásra utalt egyén csak közellátási jegy ellenében jogosult bizonyos kötött forgalmú közszükségleti cikkekből a hatóság által meghatározott mennyiségű hatósági áron vásárolni. A közellátási jegy tehát alkalmas arra, hogy valamely emberi szükséglet kielégítését elősegítse, ennél fogva annak érték van.

Mint hogy pedig az ellátási jegy ellenében megvásárolható közszükségleti cikkek pénzértéke van,

ennél fogva a vásárlási jogot igazoló jegy is pénzben kifejezhető értéket képvisel.

Ebből látható, hogy a Kúria fent közölt döntvénye minden vitát kizáróan megállapította, hogy az élelmiszerjegyeket pénzértékkel bíró tárgynak kell tekinteni és hogyha azok kevesek közül azok, akiknek tényleg elvesztett, ellopott vagy más módon megsemmisült az élelmiszerjegyei és az üzletszerűen üzérkedők miatt rideg elutasításban részesülnek, ne keseregjenek, hanem gondoljanak arra, hogyha valaki elveszt valamit, vagy ellopják a pénzét, azt sem pótolhatja sem a hatóság, sem pedig semmiféle pénzintézet.

Ezért tehát mindezeknek tudatában a becsületes és jóhiszemű emberek saját érdekükben éppen olyan nagy gondtal és elővigyázatossággal őrzik meg élelmiszerjegyeiket, mint egyéb értékeiket.

Tárgyalások a jövőbeli világpénzrendszerrel

A News Chronicle jelentése szerint Morgenthau amerikai pénzügyminiszter összekötetésbe lépett a szovjetkormányval, mert — mint a lap írja — az angol kormány nem tud megegyezéssel jutni a jövődöbéli világpénzrendszerre vonatkozóan. A szovjet-országi állam bank helyettes elnöke Csicsulin rövidesen Washingtonba érkezik — közli a lap. Washington és London között a pénzügyi ügyekben folytatott tárgyalások megakadtak. Most azt remélik, hogy a szovjetkormány az amerikaiakat támogatja majd az angolokkal szemben.

GIRAUD ALGIRBAN

A brit hírszolgálat jelenti, hogy Giraud tábornok vasárnap az olasz országai arcvonalról visszaérkezett Algírba. Giraud tábornok az olasz-országi megszállt területen megbeszélt Alexander és Clark tábornokokkal.

HABŐI

A finn politikai életben érdekes változásokról számolnak be a lapok. A parlament rövidesen megválasztja a külügyi bizottságot, amelyben az eddigi jelek szerint nagy mértékben megerősödik majd az úgynevezett békeellenes csoport. Ugyanakkor azonban a másik oldalon a baloldal is jelentősen megerősödött. A baloldali ellenzéknek a kormány rendkívüli engedelményeket szándékozik tenni. Ezek közé tartozik Anthoni Arno Heisinki rendőrfőnökné felmentése, amit a szociáldemokrata párt követelt.

A Manchester Guardian című angol lap Newdelhiből érkezett jelentése szerint az indiai bányamunkások rendkívül súlyos viszonyok között élnek. Már 13 évvel ezelőtt megállapították, hogy a hindu bányászok helyzetén javítani kell, de azóta sem történt semmi ennek érdekében. Hét év előtt külön bizottság tanulmányozta az indiai bányamunkások helyzetét és megállapította, hogy az indiai szénbányákban csak a bányatulajdonosok érdekeit tekintik és minél nagyobb haszontörékszenek. A munkásokkal nem törődnek és azok személyi biztonsága és egészsége érdekében nem történt semmi.

A német tengerészet biztosító járművei a vasárnapra virradó éjszaka kevéssel 9 óra után Boulogne és Calais előtt harcászáltak néhány angol gyorsnaszáddal, amelyek az időjárás javultával elsősorban merészkedtek ismét a francia partok közelébe. A német hajók több találatot értek el az ellenséges naszádokon. Calais mellett német találat felgyújtott egy tengeralattjárót, amelyen később robbanásokat figyeltek meg, úgyhogy a hajó elsüllyedése valószínűnek tekinthető. Német részről csak csekély szilánksérülések történtek, amelyek a hajókat nem akadályozták meg feladatuk teljesítésében. Korábbi jelentés szerint német messzehordó ütegek ugyanakkor lőtték az angol partokat és — mint utólag közlik — egy óra hosszat tűz alá vették a St. Margare of Clid mellett elhelyezett brit messzehordó ütegeket. Az ütegek környékén több jólirányított találatot figyeltek meg.

Bologna városa ellen szombaton súlyos terrortámadást intéztek az angol-szász repülők — közli a német jelentés. A légi támadás következtében igen sok ház elpusztult, az áldozatok száma pedig igen nagy.

A brit hírszolgálat jelenti Lisszabonból, hogy Alba herceget, Spanyolországi nagykövetét szombaton este várják Lisszabonba. Alba herceg vasárnap reggel tovább utazik Madrid felé, hogy fontos megbeszéléseket folytasson a spanyol kormánnyal.

Mint a Stejani-iroda jelenti, az államvédelmi különbíróóság vádat emelt Roberto, Vervellino, Caracciolo, Rose és Vecchiavelli tábornokok, a Montenegróban, Görögországban és Albániában állomásozó hadseregek parancsnokai, valamint Rozzo tábornok laibachi főbíró ellen. Ugyanannál a bíróságnál vádat emeltek ezenkívül Campioni, Zanon, Moscherpa, Pavese és Leonardi tengeri erők ellen. Rosse, Vecchiavelli és Caracciolo tábornokok, valamint Campioni, Moscherpa és Zanon tengeri erőköt letartóztatták s azok egy északolaszországi börtönben tartózkodnak. A vádlottaknak azért kell majd felelniük, hogy anélkül, hogy az ellenség megtámadta őket, letették a fegyvert és kiszolgáltatták az olasz lakosságot olaszellenes helyi elemek garázdálkodásának. (MTI).

A keleti harctér

A szovjettámadások a legtöbb helyen már a német vonalak előtt összeomlottak

A Német T. I. a szovjetharctérről a következőket közli:

Novográ-Volinszknál a szovjet csapatok megtámadták a megrövidített német arcvonalat, a német védelem azonban mindenütt főnyesen visszaverte őket. A Pripjet és Berezina között elterülő erdős, mocsaras vidéken különösen kemény és állandó harcokra került a sor a szovjettámadásokkal szemben.

Neveltől északra több szovjettámadás már a német vonalak előtt összeomlott. A német rohamcsapatok megghusították a Szovjetnek

azi a kísérletet, hogy felderítse az új, megrövidített arcvonalat.

Az Ilmen tótól a Finn öbögig húzó észak szárnyon a szovjet csapatok megkísérelték, hogy a német kötelékek hátába jussanak, a német csapatok azonban rugalmas/hadviseléssel eháriították ezt a veszélyt.

A Leningrad—moszkvai vasútvonal mentén a német védelem feladta a rommálott Csudovo városát. A vasútvonal azonban 30 kilométeres hosszúságban változatlanul a német fegyverek tüzeben áll.

Súlyos légitámadás London ellen

Az angol fővárosban nagy tüzek keletkeztek

Berlinből jelenti a Német T. I.: Az a repülőtámadás, amelyet a német légi fegyvernem erős kötelékei London ellen szombaton a késő esti órákban intéztek, több, mint félóra hosszat tartott. Ezalatt az idő alatt szakadatlanul hullottak a romboló- és gyújtóbombák a város területére, ahol már az első támadóhullám után, este háromne-

gyed 9 tájban nagyobb tüzek keletkeztek. A támadásban résztvevő repülőszemélyzet beszámolója szerint a brit elhárítás, amelyben éjszakai vadászok, légelhárítók és zárógömbök vettek részt, igen erős volt, de a támadás tervszerű végrehajtását mégsem tudta megakadályozni.

Mussolini: Az új olasz véderő feladata, hogy ismét felvegye a harcot a német szövetséges oldalán

Mint a római rádió jelenti, Graziani tábornagy, olasz hadügyminiszter legutóbb magához kérte az új köztársasági hadsereg valamennyi tábornokát, hogy meghalassa jelentésüket az olasz véderő felépítéséről. Ezután Mussolini főhadiszállásán fogadta Graziani tábornagyot, valamint a többi tábornokot. Mussolini beszédében örömeinek adott kifejezést, hogy ilyen sok háborús bajtársát láthat-

ja viszont az új olasz hadseregben. Meltatta Graziani érdemeit az új olasz véderő helyreállítása terén, majd hangsúlyozta, hogy az új köztársasági véderő semmiesetre sem lehet a régi hadsereg egyszerű utánpótlása. Az új véderő feladata egyetlen problémával függ össze, nevezetesen azzal, hogy végre ismét felvehesse a harcot a német szövetséges oldalán.

Fejlesszék közgazdasági egyetemi szakká a Keleti Kereskedelmi Főiskolát

ezt kívánja Újvidék közönsége és a Főiskola ifjúsága

Vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepi ülés volt a Keleti Kereskedelmi Főiskola aulájában. A Főiskola ifjúsága hívta egybe Újvidék vezetőit, hogy velük együtt foglaljanak állást a Főiskolának közgazdasági egyetemi szakká történő emelése érdekében. A megjelent előkelőségek között ott volt Trunkwalter Odón vezérkapitány nagyszámú tisztiközlőség élén, a várost dr. vitéz Horváth Kázmér h. polgármester és dr. Pálos Károly kulturális tanácsnok képviselték. Megjelentek a Főiskola tanárai dr. Urbányi János igazgatóval az élén, az újvidéki középiskolák igazgatói, továbbá a város gazdasági és társadalmi életének vezető egyéniségei.

A Főiskola „Gróf Széchenyi István” egyesülete által összehívott rendkívüli közgyűlést Oláh Béla ifjúsági elnök nyitotta meg. Stibi József a kulturális osztály elnöke terjesztette elő ezután az ifjúság kérését, hogy

a Kereskedelmi Főiskolát emeljék egyetemi közgazdasági szakrangjára.

A mai két éves Főiskola nem elégíti

ki a kívánalmakat, annak ellenére, hogy a Főiskola rendkívül magas színvonalon áll. Újvidék ipari, kereskedelmi, földrajzi és politikai helyzeténél fogja joggal megköveteli, hogy egyeteme vagy legalább közgazdasági fakultása legyen.

Dr. vitéz Koráni Elemér országgyűlési képviselő megindokolta, mi késztette arra, hogy a képviselőházban is felszólaljon a Főiskolának közgazdasági fakultási rangra való emelése érdekében. Igaz, hogy nem kapott választ felszólalására, de éppen ezért

fokozottan kell harcolni ennek az óhajnak a megvalósítása érdekében.

Nagyon jól tudjuk, hogy minden komoly ügy akadályokkal jár. Ezeket az akadályokat le kell küzdeni és akkor sikerül majd a Főiskola ifjúságának és a város közönségének terve és egyetemi fakultás rangjára emelik az újvidéki Keleti Kereskedelmi Főiskolát.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után dr. vitéz Horváth Kázmér h. polgármester azt javasolta, hogy még

előtt az újvidéki törvényhatósági bizottság közgyűlése foglalkozna ezzel a tervvel, küldjenek memorandumokat az egyes minisztériumokhoz és a szegedi egyetemhez és kérjék a Főiskolának közgazdasági fakultásra való emelését, a szegedi egyetem keretében belül. A megjelentek elfogadták a javaslatot és szűkebb bizottságot küldtek ki a memorandumok kidolgozására.

A rendkívüli közgyűlés a Hírnök c. elnökletével ért véget.

Szombaton 229 partizán esett el a horvátországi harcokban

Zágrábból jelenti: A Horvátországban szombaton végzett tisztogató műveletek alkalmával 229 partizán esett el és 53 került fogdába. A zsákmány: két berendezett kórház, egy tábori sütőde, 3 légvédelmi ágyú, 8 gépfegyver, egy nehéz és öt könnyű aknavető, valamint nagymennyiségű lőszer. A horvát csapatok a független Horvátország fennállása óta most foglalták el a Spalatoval szemben fekvő Solta szigetét. A sziget előzőleg az olaszok, majd később a partizánok kezében volt.

A japánok a Rabaul elleni támadás során 95 angol-szász gépet lőttek le

A japáni császári főhadiszállás közlésére hivatkozva tokiói katonai körök rámutatnak arra, hogy a japánok által január 28-án Rabaulban kivívott sikerek azt bizonyítják, hogy a japán védelem minden ellenséges támadással szemben legyőzhető. A lefőtt angol-szász repülőgépek száma 95, csaknem a fele a támadásban résztvevő gépeknek. A lefőtt gépek közül a haditengerészet légi ereje 86, a légvédelmi tüzérség pedig 9 gépet pusztított el. A japánok vesztesége hat gép volt.

Lába kelt a Deákne vásznának

Mázsányi fehérmélt loptak Obecsén ismeretlen tettesek

Vakmerő lopást követek el ismeretlen tettesek a múlt hét végén Obecsén. Eleőtétítés ideje alatt behatoltak Deák István földműves Jauch Ferenc utcában lévő házának udvarára és az utolsó szálig elvitték a házasszony köteleken száradó egy napi mosás fehérneműjét.

A nyomozás megállapította, hogy a tolvajok a szomszédos portán át hatoltak az udvarba, mivel Deákék óvatosságából nem csak bezárták a nagykaput, de a zárban is hagyták a kulcsot, hogy

külről alkutcsal ne lehessen felnyitni az ajtót.

A még nedves fehérmélt körülbelül egy mázsát nyomhatott s ebből arra lehet következtetni, hogy legalább ketten követtek el a lopást, mivel egy személy nem bírta volna elképelni a rengeteg fehérmélt. A kár a mai viszonyok között meghaladja a kétezres pengőt.

A csendőrség erőyes nyomozást indított a vakmerő tettesek kézrekerítésére.

Csecsemő a füstölőben

A csendőrség Sajkásgyörgyén borzalmas leletre bukkan az egyik gazdálkodó házában kéményében

Sajkásgyörgyén a csendőrség kegyetlen módon elkövetett bűntény: leplezett le. Az egyik gazdálkodó házában házkutatás során a csendőrök

az egyik kéményben teljesen összezsuzalódott csecsemő holttestét találták.

A borzalmas lelet után a csendőrség széleskörű nyomozást indított annak megállapítására, hogy mikor és mi módon került a csecsemőholttest a kéménybe.

A nyomozás érdekében közelebbi részleteket még nem hoztak nyilvánosságra. A leletről a csendőrség értesítette az újívidéki ügyészséget. Bírói-orvosi bizottság száll ki a helyszínre a boncolás és a helyszíni vizsgálat lefolytatására.

Máglyahalál az ágyon

Az égő ágyon meghalt egy hentessegéd

Budapestről jelentik: Kiss György Géza 24 éves hentessegéd a Dunasoron bódéban lakott. Miután néhány nap óta nem jelentkezett, ismerősei jelentették az esete a rendőrségnek. A rendőrközösek behatoltak a bódéba és az ágyon fekvő

holtan találták a hentessegédet. Megállapították, hogy halálát égési sérülések és szénázmérgezés okozták. A vizsgálat szerint a kályhából kipattanó szikra meggyújtotta Kiss ágyneműjét, a fejlődő füstben gázmérgezést szenvedett, majd halálra égett.

Érvényes-e a külföldön történt vallásváltás?

A Közigazgatási Bíróság elvi jelentőségű határozata

Köztudomású, hogy a tanúsítványügyekben a végső fórum a Közigazgatási Bíróság. A zsidótörvény rendelkezései értelmében azt, hogy a kérelmezőt megilleti-e vagy nem a tanúsítvány, nagyon sokszor az dönti el, hogy az illető, vagy felmenői mikor változtattak vallást. A vallásváltásnak pontos alakszerűségeit az emancipációs törvény határozta meg.

Konkrét esetben a Közigazgatási Bíróság kimondotta, hogy az 1895. évben hozott emancipációs törvény életbelépése előtt külföldön történt vallásváltás

nem vehető figyelembe, még akkor sem, ha azt külföldi közokirat bizonyítja.

Ha tehát a tanúsítvány kérő felmenője 1895 előtt tért át külföldön a keresztény hitfelekezetre és az ezt bizonyító külföldi közokirat döntő bizonyítéka a tanúsítványi kérelemnek, akkor a hatóságok a Közigazgatási Bíróság legújabb elvi jelentőségű határozata értelmében, megtagadják a tanúsítvány kiadását.

Ügető verseny

BUDAPEST, X. Kerepesi út 9.
(Keleti pályaudvarral szemben)

FEBRUÁR 3. 5. 6-AN
delután 2 órai kezdettel.

Kettős halállal végződött a családi viszály

Véres tragédia egy domaszéki tanyán

Szegedről jelentik: Az egyik domaszéki tanyán Szögi Jánosné Kismarton Julianna felakasztotta magát. A holttest, valamint az öngyilkosság körülményeinek megvizsgálása megdöbbentő családi tragédiára vetett világosságot.

Szögi Jánosné öngyilkosságát a velük egy házában lakó edesapja Kismarton János vette észre. Az istállóban járva látta, hogy leánya holtan fekszik a földön, nyakában kötél van, amelyet valaki már levágott a gerendéről.

Körülfutott pedig a fejőszék, a sajtár, — amint a menyecske fejéshöz készült — és kötélrarakok. A szerencsétlen apa azonnal fellármázta a házat és a hivatalos jelentést is megtették és csak később vették észre, hogy a menyecske férje is elünt. Izgatott keresésben órákkal később találták meg Szögi Jánost az öngyilkos fiatalas-

szony férjét, a háztól jó néhány méternyire levő kukabogdórnál. Szögi János nyaka, valamint kezén a csuklóerek

borotvával föl voltak vágva, s a nyakvágás annyira sikerült, hogy valósággal lemetasztette a saját fejét. A borzalmas családi dráma okára eddig a vizsgálat még nem derített fényt. A család többi tagjainak kihallgatásából annyi kiderült, hogy a házaspár között az utóbbi időben nézeteltérés volt.

A feltevés az, hogy a feleség öngyilkossága is összefüggésben volt ezzel, emiatt pedig férje meglátta és a kötéltől leveve ölesztgetni próbálta feleségét, annyira föllégt, hogy idegrohamában követte el borzalmas öngyilkosságát.

Az ügyben a részletek tisztázására a rendőrség a legelősebbkörű nyomozást és vizsgálatot indította meg.

Sorozatos visszaélések gyanúja alapján őrizetbe vették a szenttamási állomásfőnököt

Több társával együtt csempészéssel és árdráglással gyanú miatt

Szenttamásnak kínos szenzációja van. Hosszas nyomozás után a csendőrség őrizetbevette Szilágyi János állomásfőnököt. Takács Sándort a Futura szenttamási bizománnyosát és Bélics Lázár földbirtokost. Az eset annál is inkább nagy feltűnést keltett, mert a három őrizetbeveti egyén jelentős szerepet töltött be a község társadalmi életében.

Szilágyi János állomásfőnök 1942. őse óta állandóan nagyobb mennyiségben szállít sertést, baromfit és gyapjút. A sertéseket maga hizlalta, a hizlaláshoz a tengerit Bélics Lázár szenttamási földbirtokostól vásárolta

50 pengős árban.

Gyapjút is vásárolt az állomásfőnök Takács Sándor szenttamási Futura bizománnyossal együtt. A gyapjút 50 pengős áron adták tovább, azonkívül a gyanú szerint Takács a Futura megkerülésével saját szám-

lájára is adott el búzát, sőt állítólag lábbelivel is kereskedett. Az áruk elszállítását megkönnyítette az a körülmény, hogy az állomásfőnök mindenben kezére járt Takácsnak. Szilágyi állomásfőnök ezenkívül csereüzletet is lebonyolított

zsirni adott kukoricáért.

A gyanú szerint egy mázsa kukoricáért 2-3 kilo zsír volt a szolgáltatás. A tengerit földmunkásokkal és napszámosokkal cserélte el, akik munkabér helyett természetben kapták a kukoricát. Az utóbbi időben az üzlet annyira fellendült, hogy Szilágyi

vagontételekben szállított Budapest és Szeged felé.

A csendőrség széleskörű nyomozást indított az ügyben. A nyomozás befejezése után Szilágyit, Takácsot és Bélicset őrizetbe vették és átkísérték az ügyészségre.

Autós banditák lövöldöztek a rendőrökre

A merénylők Debrecen felé menekültek

A budaörsi vámnál a szolgálatot teljesítő rendőrszemel fel akart tartóztatni egy gépkocsit, mert világlátószerkezete nem felelt meg a légvédelmi előírásoknak. A gépkocsi azonban továbbbrogott sőt a kocsi utasa, egy férfi kihajolt az ablakon és

ralőtt a rendőrré.

Szerencsére a lövés nem talált a rendőr az őrszobán felriasztotta társait. Négy motorkerékpáros rendőrvette üldözőbe a lövöldöző banditákat. Izgalmas üldözés fejlődött ki s már-már utolérték a megugrott gépkocsit a motoros rendőrök, amikor ismét kihajolt a gépkocsiból a férfi és négy lövést adott le üldözőire.

Az egyik golyó a legközelebb haladó motorkerékpárt érte.

A motorkerékpáros rendőrszerencsére idejében fékezett s zuhanása közben csupán kisebb horzsoltsérüléseket szenvedett. A három motorkerékpáros nyomban megállott, hogy a társuk segítségére siessenek, ez időt a gépkocsi utasai felhasználták és sikerült nekik egórutat nyerni.

úgyhogy az üldözést továbbfolytató motoros rendőrök nyomukat veszítették.

A lövöldöző banditák kézrekerítésére a budaörsi rendőrség országos körözést adott ki. — Még az éjszaka folyamán több jelentés érkezett be, amelyek szerint a revolveres banditák

Debrecen felé vették útjukat.

A debreceni rendőrség bekapcsolódott a nyomozásba. Több jel arra vall, hogy Debrecen környékén bujkálnak.

ooo ooo

A LIBA

Vendégségben van a szegény rokon a gazdag rokonnál.

A gazdaasszony megkéri, hogy vágja fel a sültcsirkét.

— Mindegy, hogy hol vágom fel? — kérdezi a szegény rokon.

— Teljesen mindegy.

— Akkor legyen szíves, csomagolja be. Majd otthon vágom fel.

Rablónyilkosság a soproni országúton

A cirkuszszolga leütött és kirabolt egy gazdag asszonyt

Hegyi Antalné vagyonos veszkenyi asszony pár héttel ezelőtt eltűnt. Rokonai most keresték és mikor nem találták, értesítették a csendőröket. A nyomozás sikerrel is járt, egy nap leforgása alatt elfogták a csendőrök Tó Rudolf edvel volt cirkuszszolgát, aki bevallotta, hogy ő tette el láb alól Hegyi Antalnét.

A cirkuszszolga elmondotta vallomásaiban, hogy novemberben felkereste Hegyiné, akiről tudta, hogy vagyonos asszony és Edvén lakó nővére koholt üzenetével

leánya esküvőjére hívta.

Hegyiné útra is kelt, de amikor a bedeli állomáson nem várta kocsit, a késő esti órákban nem mert gyalog tovább menni. A cirkuszszolga, mikor látta az asszony tétovázását, rábeszélte, hogy gyalog folytassák az utat. Hegyiné végül is engedett a rábeszélésnek és sötétben megindultak az országúton. Tó útközben leütötte Hegyiné, majd, mikor látta, hogy még van benne élet,

addig ütlegelte, míg ki nem szenvedett.

Ezután levágta az asszony nyakáról a keblébe rejtett zacskót, kivett belőle 8000 pengőt 136 darab 200 dolláros, amit a szerencsétlen asszony nászajándéknak szánt. A rablónyilkosság ezután

a holttestet egy mezei kútba dobta.

A rablónyilkosság cirkuszszolgát beismertő vallomása után letartóztatták. Ha kiderül, hogy a rablónyilkosságot elsötétítés ideje alatt követte el, akkor rögtönítelő bíróság elé kerül.

Az új Szerbia kiépítése az 1944. évben

Nédics Milán tábornok, szerb miniszterelnök felhívásban fordult a szerb néphez, amelyben a következőkben körvonalazza az Új Szerbia felépítésének munkarendjét az 1944. évben. Az új Szerbiában nem a nyers erőszak, hanem az igazság és emberiség fog uralkodni. Nem a puska, bomba és ostor, hanem a mindenkét elvető eke, a legelősebbkörű munkaverseny lesz az uralkodó. Elég volt az erőszakból és pusztításokból, amelyekkel a béke és dolgozni akaró lakosságot terrorizáltak. Mindent megteszek hogy a békét és törvényt minden szerb tiszteljen tartsa.

Az új Szerbiában nem lesz helyük adolgtalanoknak, akik mások veritékes munkájából éltek. Ami ideálunk nem a halál, hanem az élet lesz, amit mint legfőbb jót mindenkinek tisztelni és becsülni kell. A szerb vér és szerb élet kimélete legyen minden hazaszerető szerb legfőbb gondja. Nem engedem meg, hogy Szerbiában romboló, negatív befolyások érvényesüljenek, akár kívülről, akár belülről jöjjenek azok.

Minden igyekezetem oda irányul, hogy ezt a célokat elérjem, hogy visszaállítsam a régi szerb becsületességet és hogy az új Szerbia, a munka és becsület, hazája, jól szervezett, haladó állam legyen, amelyben mindenki jólétben él.

Ha katona is vagyok — fejezi be Nédics kiáltványát — a béke olajágát hozom mindenkinek. Megmenekülünk és jobb jövőnk záloga a munka, az igazság és törvény.

HÍREK

— Ügyeletes szolgálat az úvidéki városi orvosi központi rendezésben 1944. évi január 29-től február 5-ig. Ügyeletes orvos: Dr. Halász László, II. Rákóczi Ferenc-út 26. sz., telefon 28-48. Ügyeletes gyógyszerárak: Grossinger Károly, Mussolini-út 30. sz., telefon 17-40 és Popovits István, II. Rákóczi Ferenc-út 124. sz., telefon 23-74. Mentők és tűzoltók: Andrássy-út 12. sz., telefon 33-22.

— Megjelent Grösz József érsek első körlevele. Az első érseki körlevél a napokban jelent meg. Grösz József érsek hosszú latin beszédben köszönti az év elején papjait és a Kat. Diákokotthonok, majd az Opus Vocationum támogatására hívja fel őket. Árpádházi b. Margit szentéavatásával kapcsolatban a békeért való hathatós könyörgésre buzdítja papjait és híveit. A körlevél részletes utasítást közöl a templomok légtelmszáma vonatkozásában a teendőket szabályozza arra az esetre, ha valaki légi riadó mise alatt történne. Az újonnan kinevezett apátok és püspökök bő felvilágosítást nyernek jogukról és kötelességeikről.

— Kinevezés. A közoktatásügyi miniszter Kovács József verbászi okl. középiskolatanárt állami gimnáziumi helyettes tanárrá kinevezte.

— Új vöröskeresztes postabélyegek kerülnek forgalomba. A posta március elsején szeszszárazkos felárral 20, 30 és 70 filléres címletű postabélyegeket hoz forgalomba a Vöröskereszt támogatására. A bélyegyek korlátlan példányszámban kerülnek kiadásra és azokat a postahivatalok nemcsak sorozatosan árúsítják, hanem az egyes címleteket külön-külön is kiszolgáltadják. Az új magyar vöröskeresztes bélyegeket március 1-től december 31-ig lehet felhasználni, árusításuk csak május 31-ig tart.

Festményt

modern és antik, régiséget, műtárgyat, porcellán (hibásat is) esetleg teljes lakberendezést **veszünk.** Levelek: „Magas áron” jellegre Leopold Cornél hirdetőirodához, Budapest, VI. Tereztér 3. kerünk. — Vidékre leutazunk.

— Úvidéki anyakönyvi hírek. 1944. január 26-tól—január 29-ig született 9 fiú és 8 leány. — Házasságot kötöttek: Mangó János és Morics Rozália, Nagy Géza és Tóth Ilona, Sziráki Endre és Sedlácskai Laura. — Elhaláloztak: Szalmolka Irma 47 éves háztartásbeli, Csikló Mária 3 óras csecesemő, Bogdán György 68 éves napszámos, Skriván Éva 2 óras csecesemő, Löwy M. Hugó 72 éves pianó, Bughardy Keresztély 40 éves napszámos, Magyar György 83 éves szőlőművelő, Kocsis Pál 75 éves napszámos, Sándor János 4 éves gyermek, Gulyás Katalin 2 hónapos csecesemő, Dr. Popovics Istvánné szül. Miklóssy Anna 83 éves háztartásbeli, Gergely János 8 éves tanuló, Szász László 32 éves kovács, Lang György 50 éves nyomdász, Udvardi Károlyné szül. Deschler Mária 40 éves háztartásbeli, Mikszáth Tamásné szül. Kovács Mária 78 éves háztartásbeli, Dr. Mészáros Józsefné szül. Szabó Zsuzsanna 73 éves háztartásbeli, Obrádovics Emília (Milica) 38 éves napszámos.

— ÚVIDÉKI KONGREGANISTÁK FIGYELMÉBE! Február 2-án, Gyertyaszentelő napján reggel 7 órakor közös szentáldozás, utána a templomban megtartjuk a felajánlást. Kérjük a tagokat, hogy minél számosabban jelenjenek meg. — Vezetőség.

Egy hét a műszaki tudományok multjából

JANUÁR 29. — 1826. Született Favre Lajos svájci mérnök és építési vállalkozó. — 1872-ben ő kapta meg az engedélyt a szentgotthárdi alagút építésére, melyet 8 év alatt kellett befejezni és erre 10 millió frank biztosítékot adott. Nagy munkájának már majdnem végére jutott, mikor a megérleltetett munka következtében az alagútban szívszélhűtés érte. — 1877. Berlinben megnyitott a 10. csoporthivatal (légnymatytus postaszállítás). — 1878. Befejezték a városligeti ároztást fúrását, amely nyolc és fél esztendőig tartott; mélysége 970 m. — 1913. Hadügyi kormányunk kísérletet tett egy újfajta 42 cm-es kaliberű mozsárágyúval. A próbák Hajmáskéren folytak le.

JANUÁR 30. — 1814. Született Schichau Ferdinand, német technikus. 200 torpedónaszád és torpedóhajó gyártott. — 1848. Született Mannlicher Ferdinand, német mérnök, a Mannlicher-ismétlőpuska feltalálója. — 1912. Pradam Guidó magyar aviatikus a rákosi gyakorlóterén letette a pilótavizsgát. Ő volt az első, aki magyar építésű gépen (Horváth Győző tanár monoplánja) szerzett pilótaigazolványt. — 1928. Megnyitott a drótnélküli telefonforgalom egyrészt Amsterdamban, Rotterdam és Hága, másrészt az USA és Cuba összes hivatalai között.

JANUÁR 31. — 1802. Született Ericson Nils, svéd mérnök. A Saimen- és Finn öböl közötti csatorna, valamint a Trollhata csatornánál alkalmazott ziliprendszer is az ő műve.

FEBRUÁR 1. — 1775. Született Girard Fülöp Henrik, francia iparos. Feltalálta a lenszövölgépet. — 1834. Született Brundern József báró, az első magyar politechnikum alapítója. — 1882. A budapesti telefonközpontnak, mely 1881 május 1-én nyitott meg, már 246 előfizetője van. — 1912. Egy francia katonai aeroplán Issyben 8 utassal hosszabb utat tett a levegőben. — 1930. Francia-Nyugat-Afrika és a Káribi szigetek között megindult a rádió táviró összeköttetés.

FEBRUÁR 2. — 1872. Dupuy de Lome Vicennesben felszállt orsóalakú léghajóján, mely kézi erőre volt berendezve és másodpercdöntéssel 2.22 m-t haladt. — 1911. Le Martin francia aviatikus Pauban 7 utassal szállt fel egy új szerkezetű Bleriot monoplánon, melyet Bleriot katonai célokra épített. A gép 5 percig maradt a levegőben. — 1931. Argentína és Hollandia között megnyitott a közvetlen rádiótáviró forgalom.

FEBRUÁR 3. — 1884. Meghalt Hagen Gottfried német vízipépítési mérnök. Az ő névéhez fűződik a Jademelletti hadikikötő terveinek elkészítése és kivitelezése. — 1914. Langer Bruno német aviatikus Johannishalban reggel 8 ó. 8. p.-tól este 10 óra 15 percig repült és ezzel új világrekordot állított fel. — 1922. Aláírták a csepeli kikötő építésére vonatkozó szerződést.

FEBRUÁR 4. — 1889. A szajnai törvényszék Párisban kimondta a Panama-csatornát építő társaság eszójét.

— Szerdán délután zárva lesznek a borbély és fodrászüzletek. Az úvidéki Ipartestület fodrászszakosztálya értesíti tagjait és a nagyközönséget, hogy február 2-án, szerdán, Gyertyaszentelő Boldogasszony napján a borbély és fodrászüzletek délig nyitva, délután zárva lesznek.

— **Temerini hírek.** A közellátási hivatal közli, hogy akik dughagymára igényt tartanak haidóktalanul jelentésként be a tűzoltó otthonban lévő gazdálapnyilvántartóban. — A közegésztés területén vāmörreléssel foglalkozó munkások, illetőleg darálók, valamint vāmörölők, a vāmolás megtörténtét a gazdálapnyilvántartásba, illetőleg vāmörrelési tanusítványra minden esetben feltával, vagy legalább tenfaceruzával írják be, ezenkívül a vāmörölő malmok bélyegzőjét is fűssék rá a megfelelő rovatra. Ellenkező esetben kiigazási eljárást indítanak ellenük. — **Értesítés.** juh, gida és kecskebőrök minden mennyiségben zár alá illetve beteleltési kötelezettség alá esnek vagyis a szóbanlévő bőröket nyers és cseres állapotban felajánlásti kötelezettség terheli. — **A tejbisztyeggyártás** kötelezett gazdálkodók: 3 napon belül számoljanak el a gazdálap nyilvántartásba.

— **Úvidéken elveszett egy tűzharcos igazolvány.** Január 3-án Úvidéken elveszett vitéz Kovács András Titél névre kiállított tűzharcos igazolvány. Kéri a megtalálót, hogy a ránézve értéktelen nyomtatványt a szerkesztőségbe eljuttatni, esetleg vitéz Kovács András névre Titél elküldeni szíveskedjék.

— **Meghalt dicsőitelt Huszár Aladár felsőházi tag.** Budapestről jelentik: Dicsőitelt Huszár Aladár felsőházi tag, nyug. törvényszéki elnök Kutason meghalt. A felsőháznak alapítása óta tagja volt és igen élénk szerepet vitt vármegyéjének, Somogynek közéletében. Tevékenykedett az emberbaráti intézmények egész soránál és fejlett szociális érzékkel munkált a közérdekében. Temetése Kutason volt január 31-én.

— **Felakasztotta magát, mert attól félt, hogy nem jut számára hely a temetőben.** Különös háttérű öngyilkosság történt Szatmáron. Özy-Sólyom Sándorné 68 éves asszony ruhaszárító kötélre felakasztotta magát. Mire a mentők kiértek, az idős asszony már halott volt. A vizsgálat érdekes megállapításokra jutott. Az idős nő valakitől arról értesült, hogy a meglévő temetőket rövidesen lezárják és újakat nyitnak. Attól való félelmében, hogy a református temetőben nyugvó férje mellett nem kap sírhelyet napokig életunt volt. Hátrahagyott levelében is megírta, azért válik meg az életől, mert még a temető lezárása előtt akar a sírba kerülni, hogy férje mellett helyezték örök nyugalomra.

— **Magyar újságírók bolgár kitüntetése.** Budapestről jelentik: A Kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy vitéz Törzs Tibor a bolgár szent Sándor rend második osztályát a csillaggal, vitéz Kolozsári Borcsa Mihály a bolgár polgári érdemrend közepkeresztjét a csillaggal, dr. Tóth László a bolgár polgári érdemrend közepkeresztjét, Zimmer Ferenc, a bolgár szent Sándor rend parancsnoki keresztjét, Zathureczki Gyula a bolgár érdemrend harmadik osztályát elfogadja és viselje. (MTI).

— **Egyévi börtönt kapott, mert lehozta a sírból kiasótt holttestekről a ruhát.** Marosvásárhelyről jelentik: Néhány héttel ezelőtt Laczkó János hodálki förtimvest és Farkas Flóráné 48 éves asszonyt tettenérték a görgényi temetőben, amint sírokat bontogattak. Kihallgatásuk során beismerték, hogy a frissenhantolt sírokat feltörték és az eitemetettek ruháit lehozták és értékesítették. A bíróság most foglalkozott az ügyvel és a vádlottakat töredelmes beismerő vallomásaik után elítélte. Laczkó János jogerősen egyévi börtönt, Farkas Flóráné pedig öthónapi fogházat kapott.

Közellátási értesítő

SZÉN- ÉS FAKIOSZTÁS

Az úvidéki Közellátási Hivatal közleménye

Kedden, február 1-én reggel 8 órai kezdettel tűzifát lehet vásárolni Varga Márton fakereskedésében, ugyancsak reggel 8 órától kezdődően szén Erler Henrik fakereskedésében.

Szerdán, február 2-án: Szén lehet vásárolni reggel 8 órától kezdve Vinkovits István fakereskedésében.

DOOLITTLE LONDONBAN

Londonból jelenti a Bud. Tud. Doolittle ismert amerikai repülő-tábornok Londonba érkezett, hogy átvegye a 8. amerikai légitábor parancsnokságát. Beavatott körökben a 8. légi flotta parancsnokságában beállott változást a külső-bőnlálló inváziós hadművelettel hozzák összefüggésbe.

— **Elcsereáltak egy bórondót.** Úvidéken szombaton a fél hat órakor érkező szabadkai vonaton elcsereáltak egy bórondót. Kéri az illetőt jelentkeznie a Reggeli Ujság szerkesztőségében.

— **Öbetsi hírek.** A községi eljárásság közli, hogy büntetés terhe mellett tilos a vasuti pályatesteken járni. — Ismételten felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy esti sötétedéstől hajnalig tilos a katonai laktanyák előtt a járdán elhaladni. A tilalom megszegői életükkel játszanak. — Felhívjuk az érdekelteket, hogy gazdasági gépeiket sürgősen biztosítsák kár ellen. A hatóságok február elsejétől megkezdik annak ellenőrzését, hogy ki nem tett eleget biztosítási kötelezettségének. — Az apró szőrme-állatok bőreit mindenki köteles 8 nappal a levágás után a kijelölt nyersbőr kereskedőnek megvételre felajánlani. A felajánlás elmulasztóit szigorúan büntetik. — A vármegye alispánja a savanyított káposzta legmagasabb árát Öbetsen február 30-ig nagyban 76, kicsiben 92, március 1 után pedig nagyban 80, kicsiben 94 filléres árral állapította meg.

— **A Vöröskereszt szociális tanfolyama.** A Magyar Vöröskereszt Központ Budapestén négy hónapos szociális tanfolyamot rendez, hogy a már eddig is társadalmi munkával foglalkozóknak módot nyújtson arra, hogy munkájukat elméletileg is alátámasszák, a fővárosi szociális intézményeket aktív bekapcsolódás útján megismerjék s az itt szerzett tapasztalatokat a speciális helyi viszonyokhoz alkalmazva, munkájukat a tanfolyam végzetével költő tájékozottság birtokában hatékonyabbá tegyék. A tanfolyam a Vöröskereszt székházában Baross-utca 15. sz. alatt február 20-án kezdődik és június 20-ig tart. Felvételi kérvény február 5-ig a Vöröskereszt központi vezetőségéhez címezve bélyegtelennül a következő mellékletekkel lehet beadni. Leszármazási igazolás, legmagasabb iskolai végzettségi igazoló bizonyítvány, rövid életrajz és a fiók javaslata. Érettségi vagy hasonló előképzettség szükséges és 24—35 éves életkor. Ezekről esetleg eltekintenek. Bővebb felvilágosítást ad a Magyar Vöröskereszt Szeged városi fiók iroda, Korona utca 18.

A levente játékezelők hivatásuk magaslatán állnak

Az újvidéki levente labdarúgó kapitányság játékezelőinek utánképzése állandóan folyik

Amikor 1943 tavaszán kiírták az első országos levente labdarúgó bajnokságot, a legfontosabb kérdés megfelelő számú játékezelő biztosítása volt. Az MLSz kötelekébe tartozó Játékezelő Testületek nem vállalkozhattak a levente bajnoki mérkőzések lebonyolítására, mert hetenként többszáz levente bajnoki mérkőzést játszottak le és a testületek nem rendelkeztek elegendő számú játékezelővel. Másrészt a levente labdarúgás intő országos központi bizottságnak az volt a szándéka, hogy külön levente játékezelői kart teremtsen, amely azután utánpótlást szolgál a Játékezelő Testületének. Ezért a bajnokságot megelőzően levente játékezelői tanfolyamokat tartottak szerte az országban és a jelöltek levezetését követően meg voltak az első levente játékezelők.

Újvidéken az első felhívásra ötvenötven jelentkező levente játékezelőnek. Megfelelő előkészítés után, amelyben Dobsinszky Jenő, Gaál István és Muszin Ernő játékezelők vettek részt, vizsgabizottságot küldtek ki. A bizottság tagjai Gaál Géza a szegedi hadtest levente játékezelő előadója, Reményi Gyula a szegedi alföldi kerületi játékezelő testület főtitkára, valamint Siket István újvidéki játékezelők voltak. A vizsgát az ötvenötven jelentkező közül negyvenhárom jelölt tette le sikeresen és amikor megindult a levente bajnokság az ország legdélibb részében már megfelelő számú és képzettségű levente játékezelővel rendelkeztek.

Közben a Délvidéken benevezett leventecapatok nagy számára való tekintettel levente labdarúgó kapitányságot szerveztek Újvidéken. Ennek vezetésére Siket István kapott megbízást, a játékezelői ügyeket pedig Muszin Ernő játékezelő előadó irányítására bízták. Muszin Ernő tevékeny tagja az újvidéki játékezelő testületnek, számos szabálymagyarázó előadást tartott Újvidéken és vidéken és a levente játékezelők képzés terén is eredményesen működött közre, úgy hogy munkásságáért felsőbb elismerésben részesült.

A napokban Siket István járási levente labdarúgó kapitányt szólaltattuk meg a hatásköre alá tartozó öt levente bajnoki csoport viszonyairól, most Muszin Ernő játékezelő előadót kértük meg, ismertesse a levente játékezelő ügyeket.

Amikor 1943 tavaszán megindult az első, csónka levente bajnokság, 36 levente játékezelő feletti rendelkeztem. Ezekkel sikerült minden tökéletesen nélkül lebonyolítani a bajnokságot. A levente játékezelők kiképzését azonban nem tekintettük véglegesnek, hanem állandó összejöveteleket rendeztünk, amelyeken elszóltuk játékezelőink tudását, hogy teljesen elűntessük a szabályok ismeretében való bizonytalanságot és a kezdeti járó tapasztalatlanságot. Már ekkor felmerült a szükség, hogy minél több játékezelővel rendelkezünk, mert a következő bajnokságra sokkal több csapat benevezésére számíthattunk. Ezért a kerület

megbízásából újabb tanfolyamokat rendeztem és ezekből újabb 18 levente játékezelő került ki. Ezek felkészültségét mi sem igazolja jobban, mint az, hogy az őszi bajnokságot sikerült simán lebonyolítani, a mérkőzéseken sehol sem volt botrány, ami kétség kívül a levente játékezelők sportszerű viselkedése miatt, a játékezelők kifogástalan működésének tulajdonítható. A levente játékezelők képességeiről meggyőződést szerezhetett az újvidéki közönség is, mert az őszi idény kezdete előtt Újvidéken nagyszámú közönség előtt több levente hírvető mérkőzést játszottak, amelyeken levente játékezelők és partjelzők működtek a közönség teljes meglepedésére.

Mindamellét a levente játékezelői kar utánképzése állandóan folyik. A mostani téli szünetben viasztékot rendeztünk játékezelőink részére. Ezeket mindig más levente játékezelő előadásában meghallgattuk egy-egy szabály ismertetését és magyarázatát, utána valamennyien megvitatjuk a szabályból eredő összes lehetséges helyzeteket. Játékezelőinket így még az eddigieknél alaposabban előkészíthetjük a tavaszi bajnoki idényre. Emellett a levente játékezelők részt vesznek a levente labdarúgók elméleti kiképzésében is. Felsőbb utasításra a levente játékezelők részére a téli szünetben szabálymagyarázó előadásokat rendszeresítettünk és ezeken a levente játékezelők ismertették a játékosok előtt a szabályokat.

Természetesen új levente játékezelők képzése is állandóan folyik. A meglévőek közül ugyanis többen katonai szolgálatot teljesítenek, úgy hogy az 54 játékezelő közül jelenleg csak 25 áll rendelkezésre. Ezért újabb tanfolyamot hirdettünk meg

és ezzel kapcsolatosan igen öröndetes az a tény, hogy az újvidéki Keleti Kereskedelmi Főiskola és a középiskolák felsőbb évfolyamainak növendékei nagy számban jelentkeztek a tanfolyamra. Ez kitűnő anyag és nagyszerű levente játékezelők válnak belőlük. Szükség is lesz rájuk, mert az újabb benevezések folytán a tavasszal új csoportokban is megindul a bajnokság és, hétről-hétre az eddiginél több mérkőzést kell levezetni. Az elmúlt ősszel a levente játékezelők 180 bajnoki és 87 barátságos, összesen tehát 267 mérkőzést vezettek le. Ez derekas teljesítmény voltak egyes játékezelők, akik hétről-hétre utaztak nehézségi viszonyok mellett az egyes községekbe és mindenkor a legteljesebb melegezésre végezték feladatukat. A levente csapatok igyekezete az, hogy a csoport és hadtestbajnokságon keresztül az országos bajnokságra eljussanak. Ugyanez az igyekezet fűti a levente játékezelőket is, mert még a döntő mérkőzéseket is levente játékezelők vezetik le. Játékezelő részére nincs nagyobb eredmény mint az, hogy képességeire felfigyeljenek és megbízást kapjon valamely országos jelentőségű mérkőzés levezetésére.

Szólnunk kell még — mondotta Muszin Ernő játékezelő előadó — a vidéken levő játékezelőkről is. Játékezelőink egy része ugyanis nem Újvidéken lakik és ezek nem látogathatják összejöveteleinket. Utánképzésük azonban emiatt nem szenved hiányt, a szükséges utasításokkal Hivatásos Közlönyünk útján látjuk el őket, azonkívül önszorgalmukból is igyekeznek és ennek eredményeként semmi sem maradnak el az Újvidéken lakó játékezelők mögött. Megszerveztük a községekben lakó játékezelők működésének ellenőrzését és így azok képességeiről pontos értesítéseket szerzünk.

Minden igyekezetem oda irányul — fejezte be mondanivalóját — hogy a szabályokat pontosan ismerő, magukat minden helyzetben felaláló, leventemérkőzések sportszerű lebonyolítását tudásukkal és bizottságukkal biztosító levente játékezelői kar alakuljon ki, amely azután megfelelő utánpótlást szolgáljon a játékezelő testületeknek és nemcsak levente sporton, hanem az egyetemes sporton keresztül is szolgálja a magyar sportéletet és mivel a sport mindenkor honvédelem, a honvédelem érdekeit.

A berlini olimpia eredményeit is tul kell szárnyainunk

Sportszövetségek közgyűlése Budapesten

Budapestről jelentik: A közgyűlések ideje elérkezett. Vasárnap négy sportszövetség tartotta egy rendes közgyűlést.

AZ OSZOSZÖVETSEG

Közgyűlésén új vitéz Horváth Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter elnökölt. Megnyitó beszédében hangzottaita, hogy a mai idők munkát és fevelmet követelnek meg mindenkitől, hogy ha eljön majd a béke a magyar úszósport ne csak a mai vezető helyét tartsa meg Európában, hanem még az 1936-os berlini olimpia eredményeit is szárnyalhattassa.

A közgyűlésen egyhangúlag elfogadták a jelentéseket és minden vita nélkül megválasztották a jelölt öbízottság által előterjesztett vezetőséget. Záróbeszédet vitéz Firczay Felícides Román a TST vezetője mondott, amelyben hang-

goztatta a szövetség azt akarja, minden magyar ifjú tudjon úszni.

A LABDARUGO SZÖVETSEG

Közgyűlése sima lefolyású volt. Juhász István elnök megnyitó beszédében hangzottaita, hogy a szövetség a mérkőzések rendjének biztosítása érdekében teljes szigorral fog eljárni. Ez a szigor nem változtat azon a szereteen, amelyet a szövetség vezetősége táplál az egyetemes vezetői és a játékosok irányában. Kérte őket, hassanak a mérkőzések közönségére, mert csak együttes munkával lehet a mérkőzések nyugodt lebonyolítását biztosítani.

A közgyűlés során ismertették a jelentéseket, amelyeket egyhangúlag elfogadtak, majd kiosztották a sportszerűségi díjakat és a sportérmeiket.

AZ ÖKÖLVIVO SZÖVETSEG

Évi közgyűlésén csak az okozott

bonyodalmat, hogy vitéz Kalándy Imre elnök, akít egyhangúlag ismét elnökké választották, másirányú elfoglaltságára való tekintettel lemondott az elnökségről. A közgyűlés azonban a lemondást nem fogadta el.

A KERÉKPÁROS SZÖVETSEG

jubiláris közgyűlést tartott, a szövetség ugyanis 50 évvel ezelőtt alakult meg. A jubiláris közgyűlés méltóságos lefolyású volt, a jelentéseket nem is ismertették csak a félévszázados munkásságot méltató beszédek hangzottak el.

A MAGYAR ASZTALITENISZEZŐK ISMÉT GYŐZTEK POZSONYBAN

A csapatversenyben újra megnyerték a Tschammer serleget

A pozsonyi nagy nemzetközi asztaliteniszversenyen ismét a magyar versenyzők diadalmaskodtak. Újra megnyerték a Tschammer-serleget és egy évre újra védői lettek az értékes sportdíjnak.

A csapatverseny döntőjébe a magyar csapat mellett a szlovák együttes került. Magyarország válogatottja Harangozó I, Harangozó II és Sidó összeállításban szerepelt. A döntő izgalmas küzdelmet hozott. Elsőnek Harangozó I legyőzte Kolaricsot, majd Marinko Sidó és Tokár Harangozó II ellen győzedelmeskedett, úgy hogy a szlovák csapat 2:1 arányban vezetett. Harangozó I Marinko elleni győzelmével egyenlített, de Kolarics ismét vezetéshez juttatta a szlovák csapatot, mert Harangozó II vereséget szenvedett tőle. Sidó Tokár legyőzésével 3:3-ra egyenlített, de a formán kívül levő Harangozó II harmadik mérkőzését is elvesztette és újra a szlovákok jutottak vezetéshez. Harangozó I Tokár könnyű legyőzésével újra behozta a szlovákok előnyét és 4:4 állás mellett került a sor a döntő játszámra, amelyben Sidó legyőzte Kolaricsot és ezzel megnyerte a magyar csapatnak a serleget. Harangozó I mindhárom mérkőzését megnyerte a döntőben. Sidó egyet veszített, Harangozó II pedig három vereséget szenvedett.

A magyar versenyzők a csapatversenyen kívül az egyéni számokban is jól szerepeltek.

A férfi egyesét Harangozó I, a férfi párosát Harangozó testvérpár nyerte, győzött a női csapat is, csak a női egyesben nem volt magyar győzelem. Ezt a számt egy német versenyző nyerte.

KOSARI ABDA

UAC I.—UAC II. 67:18 (20:12). A vendégszerelőre lekötött szabályok együttes az utolsó pillanatban lemondta a vendégszerelőt, ezért az UAC két csapata állt ki egymás ellen. Az I. csapat fölényesen győzött.

LABDARUGÓ EREDMÉNYEK

Törekvés—Bácska 4:2 (2:1). Téli serlegmérkőzés, vezette Tamás. Mindvégig nagy küzdelem. A Törekvés megérdemelten győzött.

Heréskertj—AK—Villám 2:1 (1:0). Téli serlegmérkőzés.

FERENC JÓZSEF
KESERŰVIZ

Levente élet

Tűzet oltottak a püspökladányi és a Jókai községbeli leventék. Püspökladány községben a levente gyakorlatér közelében veszedelmesnek látszó tűz keletkezett. A tűz színhelyén elsőnek a 29. számú leventecsapat leventéi jelentek meg és a nagy szél ellenére a tüzet rövid idő alatt eloltották s így megakadályozták, hogy azok szegény családjai háza leégjen. Győr közelében, Jókai községben tűz ütött ki. A leventék a kürtszó elhangzása után azonnal megjelentek a helyszínen, megszállták a környező házakat; szalmakazlakat és kétórát megfeszített munkával sikerült elérni, hogy egy egész utcáról leégjen. A mentési és rendfenntartási munkában kiváló levente szellemnek együttműködésnek és bajtársi kötelességtudásnak adták jelét. — Ugyancsak a Jókai községbeli leventék tették bizonyosságot áldozatkészükről és hazafias érzésükről, amikor egy a harcúterén hősi halált halt katona szegénysorsú özvegyének a házipénzesé felváltva segédkeztek és ezenfelül saját zsebpénzükből 104 pengőt adtak át neki a jókai leventékhöz megnyitására. — A leventék Országos Parancsnoka a püspökladányi és Jókai községbeli leventéket parancsban megdicsérte.

SIKERÜLT AZ ÚJ SZERZEMÉNYEK BEMUTATKOZÁSA

Az Újvidéki AC a vasárnap délutáni mérkőzésen 9:3 arányban legyőzte a vasutascsapatot

Az Újvidéki AC vasárnap edzőmérkőzést tartott és az UVAK csapatával játszott. A kellemes, szinte tavaszi időben mintegy 1200 néző volt kíváncsi a téli pihenő után pályára lépő csapatra. Az érdekfeszítő különösen az új szerzemények. Ménesi és Gömöri iránt nyilvánult meg, akik helyet kaptak a csapatban.

A háromharmados edzőmérkőzés az UAC 9:3 (2:1, 4:0, 3:2) arányban nyerte. A mérkőzésen Gömöri és Ménesi jól mozgott, mindkettő játéka kielégítette nemcsak a vezetőset, hanem a szurkolókat is.

A többi NB egyesület is komolyabb mérkőzéseket játszott vasárnap. Az eredmények a következők:

- Szegedi VSE—Szegedi honvédlógotatt 3:2 (1:0).
- Vasas—BMTÉ 5:1 (3:0).
- Csepelen: Nők—Nőtlenek 4:3 (1:2).
- Dobreceni VSC—Dobreceni válogatott 6:1 (5:0).
- Kispest—Wekerletelepi SC 4:3 (2:3).
- Újpest—TLK 17:2 (6:1).

Öbese sportja Gyertyaszentelő napján, Szerdán, Gyertyaszentelő napján, barátságos keretben, az újvidéki katonai repülőválogatottat látja vendégül az öbesei Bocskai. A mérkőzés délután 2 órakor kezdődik.

Hol kapható Budapesten a Reggeli Újság?

- Nyugati p. u. II. (II. o. folyosó)
- Keleti p. u. II. (II. o. folyosó)
- Keleti p. u. III. (perem)
- Terej-körút 15.
- Múzeum-körút 1.
- Hungária-szálló
- Szt. Gellért-tér BSZKKI város.
- Erzsébet-körút 39.
- Rákóczi-út 21.
- Erzsébet-körút 1.
- József-körút 30.
- Kelenföld p. u.

KÖZGAZDASÁG

A szegedi Kereskedelmi és Iparkamara közlései

Laboráns-képző tanfolyam indul Szegeden. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a szegedi m. kir. állami Horthy István Vegyipari Középiskolával egyetértésben vegyészeti laboráns-képző tanfolyam rendezését határozta el. Ezen a tanfolyamon olyan férfiak és nők vehetnek részt, akik bármilyen vegyészeti ipar körében vagy egyéb vegyészeti munkával kapcsolatos laboratóriumban, mint drogériában, gyógyszerárban, állami vagy egyéb magánlaboratóriumban kívánnak elhelyezkedni, illetőleg ott működni. A tanfolyamon részben elméleti, részben gyakorlati oktatást kapnak a résztvevők, amelyről a tanfolyam befejezése után bizonyítványt kapnak. Az újszerű, de annál nagyobb fontosságú tanfolyamra jelentkezni vagy a szegedi kereskedelmi és iparkamaránál vagy pedig a m. kir. állami Horthy István Vegyipari Középiskola igazgatóságánál, Szeged, Mars-tér (a hivatalos órák alatt) lehet, akár személyesen, akár írásban. Ugyanott a tanfolyammal kapcsolatos egyéb részletes tájékozódás is beszerezhető.

A rögzített adók felmondása. A kamara figyelmezteti azokat a kereskedőket és iparosokat, akik általános kereseti adójukat az általános szabályok szerint rögzítik le és akiknek adóalapja 10.000 pengőn alul van, hogy adóalapjukat január hó 31-ig bezárólag mondhatják fel, ami annyit jelent, hogy adóvallomásukat január hó 31-ig kell beadni. Viszont abban az esetben, ha az 1943. évi kereset azoknál, akik kereseti adójukat az általános szabályok szerint rögzítik le, az 1942. évi keresettel szemben több mint 50 százalékkal emelkedett, nem szabad bevárni a rögzített adóalap felmondását, hanem az adóalanyoknak magának kell vallomást adnia, mert ellenkező esetben, ha az adóvetés során az adóalapot 50%-kal emelik, az adókövetéssel egyidejűleg az adókülönböt és ezek járulékaiknak kétszeres összegét vetik ki bírság címen. Ugyanez áll általában azokra, akik jövedelemadót fizetnek, még abban az esetben is, ha a kereseti adónál teteles adó alá tartoznak.

Népelemezési előadónok kiképzésére tanfolyamot rendez a belügyminisztérium

A belügyminisztérium március elején hathónapos tanfolyamot rendez, népelemezési előadónok kiképzésére.

A tanfolyamra olyan 18 évet betöltött, de 35 évnél nem idősebb, fedhetetlen életű magyar állampolgárok jelentkezhetnek, akik legalább négy középiskolai végeztek és megfelelő háztartási ismeretekkel rendelkeznek ahhoz, hogy a tanfolyam elvégzése után, mint előadónok a lakosság részére népelemezési tanfolyamot tarthassanak.

Az előadónok képző tanfolyamra jelentkezéseket a Diatetika Intézet igazgatóságához kell intézni, írásban, Budapest, Üllői u. 33. szám címmel. A kérelemhez mellékelni kell a legmagasabb iskolai végzettségről szóló bizonyítványt, tisztii orvosi bizonyítványt, születési anyakönyvi kivonatot, az esetleges szakérettség igazolását, az eddigi működés, illetve foglalkozás igazolása és az egyéni megbízhatóságot tanúsító iratot. A kérvényt legkésőbb február 28-ig kell beadni.

A tanfolyam elméleti és gyakorlati oktatásból áll. A gyakorlati rész az élelmiszerek piaci bevásárlását, tarolását és elkészítését foglalja magában. A tandíj havi 35 pengő, a 30 pengős vizsgadíjjal együtt, tehát 240 pengő a tanfolyam összköltsége.

A hallgatók a hatodik hónap végén, szeptember első napjaiban vizsgáznai kötelesek. A vizsga ugyancsak elméleti és gyakorlati részből áll. A vizsgabizottság tagjai a belügyminisztérium kiküldöttei és a tanfolyam előadói lesznek. Sikeres vizsga esetén a hallgatók bizonyítványt kapnak s ez népelemezési tanfolyamok vezetésére, továbbá gyógyfürdők, gyógyintézetek, internátosok, szegényházak és étkezési akciók megszervezésére, illetve vezetésére képesíti. Sikertelen vizsga esetén két hónap múlva pótvizsga tehető.

Az előadónok képző tanfolyam résztvevői mérsékeltdíjú elhelyezésre számíthatnak a Diatetika Intézetben. Bővebb felvilágosításokat készséggel adnak a járási tisztii orvosok.

Apróságok

Ejszaka is lehet szivárvány. Keletkezésének feltétele, hogy a felhő előtt eső vonuljon el és fényét a felhő ne takarja el. Ez a feltétel sik vidéken csak akkor teljesedhet be, ha a hold elég közel van a látóhatár pereméhez, megpedig nyugaton, mivel az esők nagyrészt nyugatról szoktak érkezni. A haldszivárvány tehát, mely óriási, opálos fényben csillogó ezüsthádnak látszik, a legnagyobb ritkaságok közé tartozik.

A nép nyelvében még mindig élő régi mértékek, a láb, arasz, uj, a régi egyiptomiaknál már ötezer évvel ezelőtt használatban voltak és görög közvetítéssel onnan terjedtek el az egész világon.

Felhívás!

az 1944. évre szóló általános kereseti-, valamint a jövedelem és vagyonadó bevallások beadására

(Folytatás)

d) azok a közszolgálatban állók, kiknek a múltévi közszolgálati illetményükön kívül más jövedelmük nem volt, ha más jövedelmük is volt, de ez a jövedelem a 600 pengőt nem haladta meg;

f) azok, akiknek jövedelemadó alá eső jövedelmük a múlt évben nem volt és az összes adóköteles vagyonuk értéke a múlt évi december hó 31-én a 25.000 pengőt nem haladta meg.

III.

A bevallás beadásának helye és módja

1. Az általános kereseti adó bevallást a községi elöljáróságnál (városi adóhivatalnál) kell beadni és pedig:

a) annál, amelynek területén az adózó a helyhez kötött foglalkozást folytatja. Helyhez kötött foglalkozás az, mely üzleti teleppel kapcsolatos. Ilyen üzlettelep például az üzletelhelyiség, a raktár, a műhely, az elárúsító iroda, az ügyvédi iroda, az orvosi rendelő stb.;

b) akiknek több helyen van üzlete (főközlelete) az minden egyes üzletről (főközletről) külön-külön bevallást tartozik adni;

c) a helyhez nem kötött foglalkozásokról ott kell bevallást adni, ahol az adózó állandóan lakik, ha pedig több állandó lakhelye van, akkor ott kell a bevallást beadni, ahol a jövedelemadóra vonatkozó bevallás beadandó;

d) a bányákról abban a községben (városban) kell a bevallást beadni, amelyben a bányavállalat, vagy üzemi fekszik, illetőleg folytatatik. Ha a bányászlet több község területén fekszik, a bevallást abban a községben (városban) kell beadni, amelyben a bányamű közszámbarendezésének fő része fekszik;

e) az építkezési és közlekedési vállalat székelyhelyén kell a bevallást beadni. A vállalat székelyhelye alatt annak irodáját, ilyennek hiányában pedig a vállalkozó lakhelyét kell érteni.

2. A jövedelem és vagyonadó bevallást annál a községi elöljáróságnál (városi adóhivatalnál) kell beadni, ahol a bevallás beadására kötelezettek állandó lakása van. Akinél több állandó lakása van, jogában áll bevallást bármelyik lakása szerint illetékes községi elöljáróságnál (városi adóhivatalnál, kerületi adószámvetési osztálynál) legkésőbb február hó 28-ig bejelenteni.

3. Közös háztartás esetében a közös háztartásba tartozó családtagok jövedelmét is a családtagoknál kell bevallani. Nevezetesen:

a) az adóköteles jövedelméhez az a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely a vele közös háztartásban élő feleségét megilleti;

b) az adóköteles anya jövedelméhez azt a jövedelmet is hozzá kell számítani, amely az anyai fejelem alatt álló kiskorú gyermeket megilleti. Az adóköteles anya jövedelméhez a kiskorú gyermeke jövedelmét szintén hozzá kell számítani;

c) a közös háztartásba tartozó több tagoknak (nagykorú leányok, fiúk, menők, oldalrokonok, stb.) jövedelmét rendszerint a háztartás legmagasabb jövedelméhez kell számítani;

d) a háztartásban fizetés, vagy díj fejében alkalmazottak, valamint kocsistok, albérlők, vagy ágybérletet nem számíthatók a közös háztartásba.

(Folytatás)

A Magyar Muzsa 10. száma most jelent meg gazdag tartalommal. Eszterhás István kitűnő folyóirata első helyén Komját Aladárnak, a magyar líra egyik reprezentatív egyéniségének újabb mély hangulatu verseit közli. Utána Dömötör Sándor dolgozza fel Molnár József csegeri gyűjteményéből a „Szélkötő Kalamona” című népmesét. Berczeli A. Károly, Gedényi Mihály, Gábris István, Koréh Ferenc, Takács Ilona, Harsányi András (Harsányi Zsolt fia) Miklóssy Lajos és Zsíkó Gyula novelláit olvashatjuk még. Közli még a lap Imecs Béla, Vöröss István, Lázár János, Vidor István és Debreczeny Lilla költeményeit, valamint Muzslay Kámpis Margit, Kocsis András képzőművészeti alkotásait. A szépirodalmi részt az „örzök vigyázatok a strázsán” című rovat egészíti ki, amelyben Eszterhás István és Gedényi Mihály, valamint Móróczi Virág fejtik ki irodalom és művészetpolitikai állásfoglalásukat. Kozocsa Sándor, Gyulai Párról írt tanulmányt, Remsey György pedig a magyar dráma válságáról. — A kitűnő folyóirat ára 3 pengő.

Krombholz Károly zongoraművész művendékeinek kézzongorás hangversenye. Különleges hangverseny lesz február 3-án, csütörtökön az újvidéki Konzervatórium dísztermében. Krombholz Károly zongoraművész a Délvidéki Konzervatórium kiváló művésztanára három tehetséges növendékét állítja hangversenydobogóra, kézzongorás hangverseny keretében. A zongoraverseny egyik érdekessége, hogy a műsoron Krombholz Károly kézzongorás átíratát szerepelnek. Előadásra kerül Bach W. F. monumentális orgonaversenye, De Falla, Heller, Dvorzák műveik, valamint Liszt VII. rapszódiaja. Közreműködnek Spindler Ilona, Hermecz Judit és Bogdanov Vera, akiknek második zongorás partnere maga Krombholz Károly lesz. A nagy érdeklődéssel várt hangverseny délután fél 6 órakor kezdődik.

ZENE FILM SZÍNHÁZ MŰVELŐDÉS MŰVESZET IRODALOM

Szilágyi-Szabó Eszter nagy sikereivel vendégszerepelt Újvidéken

A Kőszegi színtársulat három előadást rendezett Újvidéken, Szombat este, vasárnap délután és vasárnap este az együttes legkiválóbb erőt előadták Herczeg Ferenc Kék róka című világhíres darabját. A két napos vendégjáték jelentőségét nagymértékben emelte Szilágyi-Szabó Eszter fellépte.

Újvidék színházlátogató közönsége szép számban kereste fel mind a három előadást és megérdemelt tapsokkal köszönte meg a színészek kiváló alakítását. A tapsból természetesen a legtöbb Szilágyi-Szabó Eszternek jutott, aki tökéletes művésztelével ezúttal is nagy gyönyörűséget szerzett a közönségnek.

Szegedi Sándor hegedűművész hangversenye

Február 2-án, szerdán este 6 órakor a Délvidéki Konzervatórium dísztermében tartja Szegedi Sándor hegedűművész a Délvidéki Konzervatórium tanára a szóló-estjét. Mint hegedűművész, Újvidék közönsége már jól ismeri és hangversenyét most is nagy érdeklődés előzi meg. Műsorát nagy izgalommal válogatta össze. Szerepelnek benne a romantikus és modern szerzők egyaránt. Műsora: Vivaldi: G-főcson, Vivaldi (1699) olasz származású zeneszerző, de Párisban élt. Nélküle a párisi zeneélet hiányos volna. A szonáta végleges kialakítója. Kamaramuzsikája különös szerepet tölt be a mai hangversenyeken. Brahms: A-dúr szonáta (op. 100) Brahms (1833) a romantikus visszahajlás nagy mestere. Hamburgi kis polgári családból származott. Komor, barokkos hangú költő a legnagyobb mértékben megéneklője a homályos végzetnek és az örök címülésnek. Dohnányi: Ruralla Hungarica II. és I. tétel. Dohnányi világhírű pianista és zeneszerző, kinek a művein Brahms hatása érezhető legmélyebben. Csapán a

nemzeti szin különbözteti meg a német késő romantika európai izétől. E szám közkedvelt úgy zenekarra, mint zongorára. Lhotka: Horvát rapszódia (Arató dal). Lhotka a zágrábi zene-művészeti főiskola igazgatója, ahol a zeneszerzést tanítja. A horvát nemzeti muzsika nagy költője. Hubay: Preghiera, Hubay (1858) Massenet és Vieuxtemps nagy tanítványa, a magyar nemzeti romantika népszerű költője. Hegedűművei és dalai ma is közkedveltek. Vecsey: Cascade. Vecsey, mint Hubay, szintén a hegedű nagy mestere. Bravúr és természetfestő hegedűművelő. Ravel: Tzigane. Ravel (1875) az impressionizmus szembefordult a mozarji zeneiséghez közeledő komponista egyéniség. Debussynek kiegészítő társa a mai modern ember zeneköltője.

Szegedi Sándor hegedűművész e nagyvilágközönséget kívánó műsorával ismételtelen tanúbizonyságot tesz művészi képességeiről, zenei ízléséről és tehnikai felkészültségéről. Evvel a műsorral lépett fel 1. hó 29-én a budapesti horvát követség fogadó-estjén

is. Az esten Szegedi Sándort Berg Ottó, az Operaház karnagya kísérte zongorán. A hangversenyen többek között ott volt Szinnyei-Merse Jenő kultuszminiszter, Dohnányi Ernő zongoraművész, Zathureczky Ede hegedűművész és a magyar zenei és társadalmi élet sok más kiválósága. Újvidéki műsorát Szervánszky K. Valéria zongoraművész, a Délvidéki Konzervatórium tanára kíséri, aki nemcsak mint kamaramuzsikus és kísérő, hanem mint szólista is jó ismerőse az újvidéki közönségnek. E kifinomult ízlésű művészi együttesnek műsora, amit Szegedi Sándor hegedűművész és kísérője nyújt, maradandó zenei emlényt jelent az újvidéki zenekedvelő közönség részére. Jegyek a Délvidéki Konzervatórium titkárságánál és este a pénztárnál kaphatók.

Felhívás az Újvidéken és környéken működő zenészekhez! Az Országos Magyar Zenész Szövetség megbízásából felhívom az Újvidéken és környékén működő nemtagzenészeket, hogy saját érdekükben kedden, pénteken és vasárnap d. e. 12—3 óra között jelentkezzenek működési engedélyekkel. Akiknek nincs még meg a működési engedély ugyanezen napokon és időben a lenni címen megszerzethetik. Felhívom a zenészek figyelmét arra, hogy működési engedély nélkül játszani nem szabad és az engedély nélkül játszókat a törvény szigorúan bünteti. Az eddig kiadott működési engedélyek febr. 5-én érvényüket veszítik és helyükbe új működési engedélyek lesznek kiadva. A felhívás szól az olyan régi zenészekre is, akik Budapesten vagy az ország más részében szerezték meg működési engedélyüket. Az Országos Magyar Zenész Szövetség Újvidéki Kirendeltségének vezetője Sinkó Ferenc, Bárdossy László utca 34. II. 8.

Ez az ezüstszerű autó azonban most már talán százkilométeres sebességgel rohan és száguld a vak-sötét éjszakában. Régen el kellett hagyniok Budapest területét, amit az is bizonyít, hogy az autó ablakain keresztül koromsötétség leselkedik be.

— Kedves uram, — kiáltott rá hirtelen a mellette ülő fiatalemberre, — vagy megmondja nekem, hogy hová megyünk, vagy pedig nem vagyok hajlandó folytatni az utat.

A másik nagy zavarba jött, de azért mosolyogni próbált.

— Csak azt ismételhetem, művész úr, — felelte dadogva — amit azelőbb. Mata Vera várja önt.

— De hol vár engem?! — emelkedett föl félig az ülésből, nagyon ingerülten György.

— Erre nem felelhetek. Méltó-jassék még néhány percig türellemmel lenni és akkor meg tetszik látni!

— Állítsa meg a kocsit! — kiáltotta dörgő hangon György. — Nem megyek tovább! Ki akarok szállni! Azonnal álljon meg!

— Azonnal közlöm az ön kívánságát a sofőrrel, — mondta a fiatalember. — Bocsánatot kérek, de a sofőrrel kénytelen vagyok angolul beszélni. Mert más nyelven nem ért.

György, aki most már kezdte sejtetni a valóságot, lassan visszakeresztelkedett az ülésbe. Két szemét figyelőn tágranyitotta és a két keze is ökölbe szorult, mert úgy

Kissed rá cigány

A Reggeli Újság eredeti regénye

Írta: Falvey Andor

(107)

érezte, hogy szüksége lehet a védekezésre.

Az ezüstszerű autó már szinte halálos sebességgel siklott a fekete éjszakában.

A fiatalember valamit mondott angolul a sofőrnek, aki erre nagyon halkán válaszolt. A sofőr azonban sem a fékhez nem volt hajlandó nyulni, de meg csak a kocsi gyorsaságát sem csökkentette. A fiatalember megint sügött valamit, amire már csak kurta választ kapott. Kénytelen volt tehát György felé fordulni és magyarul így szólt:

— Végtelenül sajnálom, művész úr, de a sofőr nem hajlandó megállítani a kocsit.

— Miért?! — ugrott föl György est kiegyenesedett, amennyire az autó teteje engedte.

— Mert a művész szigorúan megparancsolta neki, hogy a leggyorsabb sebességgel hozza el a művész urat.

— Hát majd megállítom én! — hördült fel György és a kormánykerék mellé akart ugrani, hogy félrelökje a sofőrt és megállítsa a kocsit.

Ebben a pillanatban a sofőr

megnyomta a vészfék pedálját, a kocsi hirtelen lassítani kezdett és György visszazuhan az ülésbe.

A kocsi hirtelen megállt. A sofőr lassan visszafordult és György megdöbbenve ismerte föl a sofőr sapka alatt Treffeth James film-rendező komisz és gúnyos arcát. György néhány pillanatig úgy ült a helyén, mint aki azt sem tudja: álmodik-e, vagy valóság az, ami vele történik. Az ezüstszerű autó szélesebb száguldása a fekete éjszaka takarója alatt valami titkos hely felé, a mellette ülő fiatalember zavart viselkedése és különös válaszolgatása: amúgy is mindenféle furcsa képzeletet élesztett agyában. Azzal már tisztában volt, hogy ez az éjszakai autózás egészen más célból történik, mint amit hivatalosan közöltek vele. Ha az első néhány percben még el is hitte, hogy valóban Mata Vera kíván vele beszélni, később és különösen, amikor megpillantotta az ablak mögül feléje sötétlő fénytelen éjszakát, valami homályos sejtélem azt súgta neki, hogy kelepcebé akarják csalni. Ezt a kelepcebét pedig senki más nem állíthatja a számára, mint Treffeth James.

Mata Vera rendezője és ügynöke! Ez a gyalázatos férfi, akivel már kétszer össze is tűzött, mer a hitvány rabszolgatartó veszedelmesnek ítéli az ő személyét — aztól fél, hogy Mata Verát — azaz, hogy Kovács Veronikát — nem csupán befolyásolni képes, hanem esetleg végleg ki is szabadítja az ő karmai közül.

Györgyöt ez a váratlan felismerés annyira meglepte, hogy néhány pillanatig mozdulni sem bírt, a torokán pedig egyetlen hang sem tudott kiszabadulni.

Az autó ezalatt állt.

Treffeth James néhány kurta, parancsoló hangú, angol mondatot mondott a fiatalembernek, aztán újra előre fordult és megindította a kocsit.

A fiatalember revolvert vett elő és György mellének szegezte.

— Kedves művész úr, — mondta zavart mosollyal, — csupán azért, hogy védve legyünk az ön esetleges támadása ellen.

— Nem rossz, — kacagott faldalmas gúnyval György, — harminák védekeznek a tisztességes emberrel szemben! Amerikában ez a szokás?

— Téved művész úr, minden meg fogok magyarázni, — mondta a fiatalember, de a revolvert egy pillanatra sem eresztette le.

— Kiváncsi vagyok erre a magyarázatra, — szölt gúnyos egykedvűséggel György.

(Folytatjuk.)

Szerdán balett-est Ujvidéken

Boriv Belle már kedden Ujvidékre érkezik

A ki mit kíván hangverseny rendezése közt: A szerdai balett-esttel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, mintha az est megtartása hátszándékkal szennvedne. A valóság az, hogy a balett-estet minden körülmények között megtartják és az Operaház művészei közül többen már kedden a sinautóval Ujvidékre érkeznek, hogy a zenekarral átróbbálják az egyes számokat. Így már kedden Ujvidékre érkezik Bory Belle is, a kiváló táncművész.

Az est műsorán mint már többször jelentettük: a m. kir. Operaház balettkarának legkitűnőbb számai szerepelnek, kiváló művészek előadásában. A balett-est zenekíséretét a tűzharcosok szimfonikus zenekara látja el.

A DMKSZ előadása Obecsen. A DMKSZ obecsei fiókja február 2-án, Gyertyaszentelő napján választmányi ülést tart a Kisgazdakörben, délután 6 órai kezdettel. Az ülés keretében Megedius László igazgató nemzetvédelmi előadást tart.

Dr. Nadas Zoltán: „Ő is szenvedett...” címmel könyvet írt a mai idők legaktuálisabb problémájáról: a szenvedésről. „A Fehér Barát” felülszerkesztője, a jöncvű egyházi pró és szónok messze elkerüli a szentimentális általánosságokat, ehelyett a hit és a becsület acélos igazságait, komoly lélekismerettel és a meleg érzés őszinte megeésével mutat a szenvedés legkülönbözőbb forrásaira és ezek közös céljaira, egyszóval: a szenvedés értelmére. Ugyanakkor az istenközelség világitótornyának fénykévéjébe segítve a szenvedéshullámokkal küszködő lelket, a pap-nap után való erőfeszítésekhez, nehézségekhez szeretettel nyújtja az élvezetes krisztusi módozatait is. Nadas Zoltán írása nyomán a szenvedések érendszerében lüktető élet valósággal hullámszik bennünk és körülöttünk, mintegy árasztva magából a meggyőzést, hogy a minden nap verejtékes, könnyes és véres perceit is csak Krisztus formálhatja a megváltott ember boldogságává. Ehhez a minden ízében modern könyvhöz dr. Scheffler János szatmári püspök írt előszót. Kapható minden könyvkereskedésben. Ára: 280 pengő. Kiadja a „Fráter György” Sajtószövetkezet, Budapest, IX., Gönczy Pál-utca 2. III. emelet 11. Rostaók 11. Telefon: 180-100.

A KAPU

Egy iparossgéd kissé illuminált állapotban megy haza. Forog körülötte a világ. A kapukulcs a kezében és minden ház kapujában próbálja, persze, egy kaput se tud ki nyitni. Leül egy ház lépcsőzetére s morfondirozik magában, hogyha ő nem találja meg a kapukulcsát, majd megtalálja az őt s időnként bökdösi a kapukulcsot a levegőbe.

Arra megy egy rendőr:

— Maga mit bökdösdök itt avval a kulccsal?

Mire a segéd:

— Várom meg ide ér a házunk kapuja.

APRÓHIRDETÉSEK

10 szög terjedő apróhirdetés ára hétköznap 3 pengő. Minden további szó 20 fillér. **VASTAGBETŰS** 40 fillér. Vasárnap 50% felárral. Hirdetéseket a másnapi lapra déli 12 óráig vesszünk fel.

ELADÓ

Jókarban lévő 38-as **FIUCIPÓ** eladó. Attila-u. 7. 1215

Nagy **VARRÓGÉP** alkalmas szíjgyártó munkára, potyvavarrásra és talpvarrásra eladó. 1941. Április 13-út 3. sz. (cipésznél). 1236

Jókarban lévő **BILLIARDASZTAL** eladó. Cim: Bika Sándor kocsmáros, Bácsfeketehegy. 1245

Jókarban lévő **STRÁFKOCSI** eladó. Polvákócs kovács, Thököly Imre-u. 21. sz. 1279

CSALÁDI HÁZ 200 négyszögöl telkkel eladó. Érdeklődni: Hársfa-u. 14 1395

Eladó szép **REKAMÉ** békebeli anyagból és egy kombinált szekrény. Ugyanott bútorozott szoba kiadó. Flatt utca 1. 1393

INGATLAN VÉTELET és eladását bonyolítja le Roth György ingatlanforgalmi irodája által, Ujvidék, Tempomudvar 2. Telefon 26-40. 1390

Eladó: **SZMOKING**, frakk, zsaket, löszánkó, kokszkályhák. Lovász-u. 9.

Két gyönyörű szarajevői **PERZSA-SZÖNYEG**, egy női perzsabunda, bélelt fekete férfikabát, perzsa gallérral olcsón eladó. Érdeklődni: 11-14 óra közt. Izsák, Honvéd-u. 6. 1382

Szőnyeg

remek piroti tyílím

porcellán

12 személyes márkás étkezőkészlet sürgősen eladó. Gróf Csáky-u. 17. I. emelet. 1383

Eladó **MOSLÉK**, ugyanott daráló. felszerelés eladó. Goethe-utca 1 szám (étkeződe). 1387

KUKORICASZÁR eladó. Bognár Andor szállásán, Galamb Mihálynál. Csenei-szállás 522. 1377

KÖNYVHAKREDENC jó állapotban eladó. Könyök-utca 15. 1376

Eladó **HÁLÓSZOBÁK**, íróasztalok, rothos írásszekrények, otománok, különféle bútorokban nagy választék. Tóbori Mityósna, Becsenyi Miklós-utca 9. 1376

Öt méteres, jó állapotban lévő **CSÓNAK** eladó. Érdeklődni: Sérvári János, Huszár-u. 5. szám. 1374

MOSLÉK eladó, Pannónia-étterem. Dr. Bárdossy László-a. 22. 1373

Elővendő **SÜTŐTŰK** kisebb és nagyobb mennyiségben kapható. Fazekas György, Bécsi-u. 15, a pincében. 1088

Könyvelési restancia

ne okozzon Önnek gondot, mert azt igen rövid idő alatt szakszerűen rendbe hozza könyvelési irodám

BORBÉLY LAJOS, könyvszakértő, **UJVIDÉK** Postafőh. 75. **MAGDOLNA UTCA 14.** TELEFON: 26-54

KERESLET

Egy **SÜTŐSEGÉDET** azonnali belépésre felvesz Pásztor Szilveszter, Móra Ferenc-utca 37. szám. 1227

SZŐLŐMUNKÁS kerestetik. Hunyadi-u. 54. 1136

Negyedrésre **FÖLDET BÉRBE** keresek Ujvidék környékén. Moor Fülöp, Ujvidék, Délvidék-u. 2. 1156

ÖNÁLLÓ, PERFEKT, MÉRLEGKÉPES és műszaki könyvelésben szakértő könyvelőt magyar és szerb nyelvtudással azonnali belépésre keresünk. Ajánlatokat személyesen vagy írásban. Aeromechanika, Ujvidék, Pirosi-út 99. 1193

Két **CIPÉSZSEGÉDET** vegyes munkára órabérré keresek. Venczel Mihály cipész, Ujvidék, Gömbös Gyula-u. 81.

Vizvezeték szerelést

fürdőszoba berendezését és szerelését, lakatos és bádogos munkákat valamint mindenfajta rolók javítását vállalom szolid áron. Gyors és pontos kiszolgálás. Szíves pártfogást kér

BREZOVÁZ IMRE műszaki vállalkozó

Ujvidék, Rákóczi és Posta utca sarkán, pince műhely

Jobb házból való **FIU** vagy leány **KIFUTÓNAK** azonnali felvétetik Wahl Lajos ékszerésznél, Dr. Bárdossy-u. 8. 1396

KIFUTÓFIU felvétetik a Gambrius szórózobon fizetéssel és teljes ellátással. 1394

LAKATOSSEGÉDET és munkásnőt felvesz Hollitscher csillárokban, Alkotmány-u. 31. 1382

Idősebb munkabíró **EMBERT**, aki lovakhoz is ért, udvarosnak keresnek. Lakást kaphat. **MAHÁZ**, Nagy és Szigethy, II. Rákóczi Ferenc-u. 28. 1388

SZOMBATON este a Magyar Ka. színő és a Posta közötti úton, az Alkotmány-utcán keresztül, elveszett 1 barna női kalap. Illo jutalom ellenében kérem jeadni Honvéd-u. 6. szám alatt, a II. emeleten. 1381

Kerekpározni tudó **KIFUTÓFIU** fűszerkereskedésbe felvétetik. Noszák István, Vásár-u. 59. 1380

SZOBA-KONYHÁS üres lakást keresek. Ajánlatokat „Rendes fizető” jelöléssel a kiadó továbbít. 1378

EZ A FŐ

Egy vidéki színgazgató ráripakodik a társulat egyik tagjára:

— Nem megmondtam, hogy bundát szerezzen, mert egy szibériai darabot játszottunk?

— Sajnos, nem tudtam bundát szerezni — szabadkozik a színész —, de alulról jó melegen felöltöztem.

Állást keres

Jó családból származó **LEANY** elmenne házkiszasszonynak vagy nagyobb gyermek mellé vidékre. Esetleg más munkát is vállal. Szíves megkeresést „Megbízható” jellegre a kiadó továbbít. 1192

Szerényigényű, komoly **FIATAL ASSZONY** elhelyezkedne bizalmi állásba, péküzembe, vagy kenyérelárúzó üzletbe, ovadékkal. Megkeresést „megbízható 23” jeligen a kiadó továbbít. 1230

24 éves, öskeresztény TISZTVISELŐ több évi gyakorlattal, műszaki rajzokban és külső munkákban járatos, erdészetnél vagy ehhez hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 1379

UGYNÖKI állást keresek, szakma mellékes, a titeli, szablyai, obecsei és zentai járások részére. „Utazó könyvel”, szerb 50” jelige alatt megkeresést a kiadóba. 1185

A vonatok indulása és érkezése Ujvidékről

Indul Budapestre: 4.20 (Szabedkái személy, onnan gyors), 13.30, 15.25 (Árpád sinautóbusz), 20.10.

Szegedre: 5.05, 17.47.

Obecserre: 5.05, 13.50, 17.47.

Zomborba: 2.55, 9.55, 17.52.

Ujpalánkára: 2.55 (átszállással), 9.55 (átszállással), 13.25 (közvetlen vonat Gombosig), 17.52 (átszállással).

Titelre: 6.12, 12.12, 20.11.

Erkezik Budapestről: 7.00, 10.55 (Árpád sinautóbusz), 17.40, 23.07 (gyors).

Szegedrőt: 9.35, 20.05.

Obecseről: 7.25, 9.35, 20.05.

Zomborból: 7.40, 13.10, 20.02.

Palánkáról: 7.40 (átszállással), 9.18 (közvetlen vonat Gombosról), 13.10 (átszállással), 20.02 (átszállással).

Titelről: 6.01, 11.38, 17.14.

Híres a

„**GLOBUS**” MAGYAR KÖNYVESBOLT óriási raktáráról II. Rákóczi Ferenc-út 42.

Fényképfelvétel

STUDIÓ HERINGNÉL

a legjobb Apolló udvarban. Amatőr képek kidolgozása.

IRSAY JÓZSEF

sport- és vadászfelszerelési cikkek szaküzlete. Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-utca 32 sz.

MARTINKÓ ANDRÁS

Képekterek, blondkeretek, üveg- és porcellánárú, zománcdények, hártartási cikkek legjobb beszerzési forrása! II. Rákóczi F.-út 36. Tel. 34-64

Reggeli Újság

N A P I L A P

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Ujvidék, II. Rákóczi Ferenc-út 80. Telefon: 21-37, éjjel 20-58. Kiadó: vitéz Arva (André) Dezső

ELŐFIZETÉS:

Egy óra . . . . . P 5.20
Három óra . . . . . P 15.—